

REVISTA VÂNĂTORILOR

NUMĂR DE CRĂCIUN

CU UN SUPLIMENT ARTISTIC DE PICTORUL F. KIMM, BRAȘOV

BIBLIOTECA
PERSONALĂ
RADU V. MIJA

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA
RECUNOSCUTA PERSOANA MORALA PRIN LEGEA DIN 1 MAI 1923
SEDIUL „UNIUNEI”: BULEVARDUL CAROL No. 30 — BUCUREȘTI

Uniunea Generală a Vânătorilor din România

RECUNOSCUTĂ PERSOANĂ MORALĂ PRIN LEGEA DIN 1 MAI 1923

SUB INALTA PROTECȚIE A M. S. REGELUI

Sediul: BULEVARDUL CAROL No. 30 — București

■ ■ ■

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Inalt Președinte de Onoare: **A. S. R. Principele Moștenitor al României**

Președinți de Onoare:

MIHAIL SUTZU, MIHAIL PHERECHYDE și ANTONIU MOCSONYI

Președinte:

DINU R. GOLESCU

Vice-Președinți:

NICOLAE RACOTTA și Dr. GH. NEDICI

Secretar-General:

C. G. ALEXIANU

Membrii-Consilieri:

Dr. I. ANDRONESCU, I. ANGELESCU, Principele GEORGE VAL. BIBESCU, DINU I. C. BRĂTIANU, Dr. I. BEJAN, Principele JEAN CALLIMACHI, GR. P. CARP, Dr. I. E. COSTINESCU, Prof. I. DRAGOMIR, MIHAIL SC. PHERECHYDE, GENERAL I. GĂRLEȘTEANU, Prof. Dr. ERNEST JUVARA, G. LAKEMAN-ECONOMU, Prof. Dr. DIONISIE LINȚIA (pentru Banat), H. CAV, DE MIKULI (pentru Bucovina), GENERAL G. G. MANU, Prof. Dr. N. MEȚIANU, DIMITRIE I. NICULESCU, C. ÔPRAN, MIHAIL OROMOLU, GEORGE A. PLAGINO, PETRU POPOVICI, ROMUL POPESCU (pentru Transilvania), C. ST. RASIDESCU, NICOLAE SĂULESCU, GEORGE SCHINA, Dr. L. SCUPIEWSKI, VASILE ȘTEFAN, Prof. Dr. G. SLAVU, Col. C. V. STEREA, SEVER TIPEIU, Prof. Dr. G. UDRISCHI.

Censori:

S. BODNĂRESCU, N. KALERGI, M. FLECHTENMACHER, GH. GEORGESCU, A. STĂNESCU

Scopurile U. G. V. R. cuprinzând interesele tuturor vânătorilor din întreaga țară, toate Societățile de Vânătoare se pot grupa în jurul ei.

CONTRIBUȚII:

Membrii activi: plătesc o taxă de înscriere unică de Lei 100.— și o cotizație anuală de Lei 50.—

Membrii aderenți: plătesc o taxă de înscriere unică de Lei 40.—

Societățile: plătesc o taxă fixă de afiliere de Lei 10 de fiecare membru până la 100, iar de la 100 înainte numai Lei 5 și un abonament obligatoriu la „Revista Vânătorilor“ de 400 Lei anual.

Abonamentul la „Revista Vânătorilor“ este obligatoriu pentru toți membrii „Uniunii“

■ ■ ■

Statutele U. G. V. R. se trimet la cerere contra 10 Lei în mărci poștale.

■ ■ ■

Correspondența fără mărci pentru răspuns și cererile pentru interveniri la autorități, neîntovărite de timbrele legale, rămân fără răspuns.

■ ■ ■

Orele de birou la Uniune: In toate zilele de lucru dela 3—7 p. m.

SEDIUL: BULEVARDUL CAROL No. 30 — BUCUREȘTI

**Societatea Anonimă de Cimenturi
din Europa Orientală**
(CIMENT-PORTLAND)

Capital Fr. belg. 7.500.000

Sediul de exploatare:
Cernavoda

Sediul Central:
Anvers (Belgia)

Producțiune: 60.000 tone

SOCIETATEA DE CIMENT
IOAN G. CANTACUZINO
SOCIETATE ANONIMA
BRAILA

Sediul Social București
Telefon 27/50

Fabrica Brăila
Telefon 84/2

Fabrica de Ciment Portland din Azuga

SOCIETATE ANONIMA

terminând lucrările de refacere și complectare a instalațiunilor sale

livrează ciment de calitate superioară

indeplinind cu prisosință toate condițiunile caetelor de sarcini
oficiale. Garantează în orice moment indeplinirea acestor condițiuni

Mai fabrică:

Var alb la cuptoarele sale din Piatra Arsă (Sinaia) și

Var hidraulic la fabrica sa din Comarnic

cu prețurile cele mai reduse

Pentru ori și ce informații a se adresa la sediul societății în Azuga

:: Banca Franco-Română ::

București, Strada Bursei No 5

TELEFON: 10/17, 46/8. — TELEFON INTERBANCAR 67

ADRESA TELEGRAFICA: FRANCOBANK

Capital social 100.000.000

CAPITAL DEPLIN VARSAT
FOND DE REZERVA

50.000.000
12.200.000

SUCURSALE:

Alexandria, Câmpina, Caracal, Cernăuți, Constanța,
Găești, Giurgiu, Roșiorii de Vede, Slobozia, Slatina,
Timișoara, T.-Măgurele.

AGENTII:

Costești, Corabia, Drăgănești, Făurei, Vida, Zimnicea

Tot felul de operațiuni de bancă și autorizată să facă

OPERAȚIUNI DE DEVIZE

CIMENTUL TITAN

**SOCIETATE ANON. FRANCO-ROMÂNĂ DE CIMENT ȘI
MATERIALE DE CONSTRUCȚIE
CAPITAL LEI 40.000.000**

■ ■ ■

UZINA ȘI SEDIUL SOCIAL

La DUDEȘTI-CIOPLEA lângă BUCUREȘTI

TELEFON 21/47

■ ■ ■

**DIRECȚIUNEA GENERALĂ ȘI COMERCIALĂ
La BUCUREȘTI, CALEA VICTORIEI, No. 226**

TELEFON 54,2

■ ■ ■

Adresa pentru Scrisori : Căsuța poștală No. 581 București

Adresa telegrafică : PORTLAND - BUCUREȘTI

Fabrica de Ciment din Turda

SOCIETATE ANONIMĂ

CAPITAL LEI 6.000.000

UZINA LA TURDA

■ ■ ■

SEDIUL SOCIAL ȘI BIROUL COMERCIAL

La BUCUREȘTI: CALEA VICTORIEI No. 226

TELEFON 54/2

■ ■ ■

Adresa pentru Scrisori: Căsuța poștală No. 581. București

Adresa telegrafică : PORTLAND - BUCUREȘTI

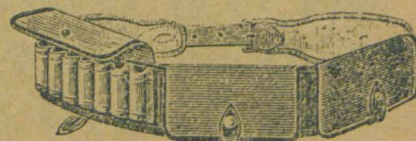
Atelierul de Curelărie M. Soglu @ S. Berbec

No. 75, Calea Victoriei No. 75

(în curte, peste drum de Biserica Albă)

BUCUREȘTI

Tocuri pentru arme, Genți de vânătoare, Zgărzi, Lesse, Curele de arme, Jambiere, Botnițe pentru câini, Bice de vânătoare, Cravașe împletite, Rucsacuri, Cartușiere, Cutii pentru cartușe, precum și orice articol de curelărie pentru vânători. Articole de voiaj, Port-bagaje, etc. Genți pentru aparate fotografice.

Copiază cu cea mai perfectă exactitate orice model adus din străinătate, lucrând

cu mâna și din cel mai fin material.

Lucru artistic și cu prețuri absolut convenabile.

Nu cumpărați nimic înainte de a vizita atelierul nostru.

NB. — Membrii „Uniunii Generale a Vânătorilor din România“ se bucură de o reducere de 10%.

„LA ARMURĂRIA ENGLEZĂ“

OSIAS KLINGER

BUCUREȘTI

STRADA ACADEMIEI No. 3
(SUB HOTEL BRISTOL)

Noul magazin de arme,
munițiuni, articole de vânătoare,
velocipede, motocicletele și accesorii,
Atelier special pentru reparațiuni de arme.
Arme de vânătoare, de tir și de apărare
ultimile perfecțiuni, tuburi și cartușe
încărcate, toate calibrele.

ARTICOLE DE VÂNĂTOARE

ADR. TEL.: ARMURARIA ENGLEZA

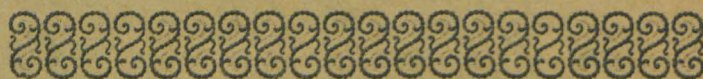
Vânzări

Vând Bayard 12 și Drilling 16

foarte puțin întrebuintate,
ambele cu ZECE MII LEI predabile.

— CONSTANȚA —

Doctor Mardare Mangalia.

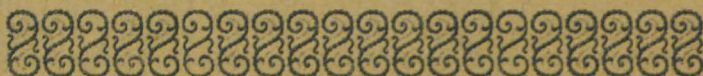
Const. Boicekofschy

— DENTIST —

Strada Italiană No. 11.

Execută lucrări în aur și cauciuc după metodele cele
mai moderne cu prețurile cele mai moderate. Pentru
D-nii membri din Uniune și abonați Revistei Vânătorilor
reducere de 20%.

— Consultațiuni: 8-12 a. m. și 3-6 p. m. —

Este vânătoarea un privilegiu?

Iată o întrebare pe care mulți, în timpurile noastre de tendințe egalitare și de sufragiu universal, trebuie să și-o fi pus.

Și dacă este un privilegiu, cui se cuvine? Cine-l dă?

Să stăm puțin să judecăm și să căutăm a da răspunsuri la toate aceste întrebări, răspunsuri cari, dacă nu vor fi tocmai cele mai potrivite, vor avea cel puțin darul să provoace discuțiuni, din cari se vor desprinde răspunsurile cele mai potrivite.

Vânătoarea s'a născut din trebuințele oamenilor de a se hrăni și de a se apăra.

Pe vremurile primitive ale apariției omului pe pământ, el a fost silit să alerge după hrană, sau să ucidă fiarele, găsindu-se în legitimă apărare, când era atacat. Pe atunci omul era și vânător și vânat. El nu avea altă îndeletnicire de cât vânătoarea, și primele instrumente ce a inventat au fost, de sigur, instrumentele cu cari slabele lui mâni s'au înarmat, pentru a face față armelor mult mai puternice, cu cari firea a înzestrat pe celelalte animale.

Când mai târziu, pentru a se menține, oamenii s'au constituit în societăți, putându-se hrăni și îndestula prin cultura pământului și prin creșterea animalelor domestice, n'au mai avut nevoie să vâneze animalele sălbatice. Vânătoarea a rămas atunci și s'a dezvoltat ca un privilegiu pentru acei cari nu erau ocupați cu alte îndeletniciri și în special pentru capii

și conducătorii societăților, pentru acei cari stăpâneau pământul și pe ceilalți oameni.

Seniorii, Principii, Regii, și-au luat dreptul să vâneze pe teritoriile ținuturilor lor în timpul Feudalității.

Dreptul de proprietate luând încetul cu încetul o înțelegere mai complectă și o stabilitate mai mare, privilegiul dreptului de vânătoare s'a întins asupra proprietarilor.

Astfel vânătoarea, ca îndeletnicire izvorâtă din nevoia de viață a oamenilor, a devenit un privilegiu pentru proprietarii pământului, pentru cei bogați, pentru cei mari. De altfel cei mici, cei mulți, având nevoie să muncească pentru a-și întreține viața, și neavând timp de pierdut, nici nu au putut să practice vânătoarea de cât în mod întâmplător și atunci înfrângând regulile puse de cei mari, de proprietarii pământului pe care vânau.

Prin urmare, de la dreptul natural al fiecărui individ de a trăi, drept încă neștirbit până azi chiar la populațiunile primitive din ținuturile nordice, cum sunt Eschimoși din Grönlanda, sau populația din centrul Africei, dreptul de vânătoare a devenit un drept regal al șefului Statului, pentru a se transforma într'un drept de proprietate accesoriu pe lângă proprietatea rurală. În asemenea condițiuni, de sigur că vânătoarea devine nu numai un privilegiu, dar un drept consacrat prin legi și prin obiceiuri, pentru proprietarii pământului.

Dealtminteri în societățile unde dreptul

de proprietate e mai puțin bine stabilit, ca în țările cari și-au croit legislații precise cari să-l apere, și dreptul de vânătoare este mai puțin precizat și se apropie mai mult de principiul că vânatul este un „*res nullius*“ la dispoziția celui care-și dă oseneala să-l prindă, cum se petrec lucrurile în Turcia de pildă.

Cu democratizarea guvernelor, cu căpătarea dreptului pentru Stat de a avea proprietăți, dreptul de vânătoare devenind un drept de stăpânire accesoriu pe lângă dreptul de proprietate, Statul neputând prin el însuși să-l exercite, a trebuit să se nască forma modernă a comercializării acestui drept, al închirierii dreptului de vânătoare pe proprietățile Statului, și cum pentru a practica vânătoarea s'au inventat arme și metode din ce în ce mai perfecționate, s'a născut necesitatea asociațiilor de vânători, asociații în cari găsindu-te, mai poți face o vânătoare corectă.

Dar aceste asociații, înlesnind tuturor practica lesnicioasă a vânătoarei, a sleit cu desăvârșire fauna sălbatică, ce perfecționarea agriculturii și intensificarea culturilor mai putuse cruța; și atunci a trebuit să intervie îngrijirea metodică a vânatului, creșterea lui, paza lui, și colonizarea chiar a teritoriilor complet sleite.

O adevărată știință, bazată pe o adâncă cunoștință a moravurilor animalelor sălbatice și pe îndelungate observații, știință mai complexă de cât aceea care ne-ar învăța cum să le ucidem, s'a născut și s'a desvoltat, pentru a cultiva și înmulți vânatul util, făcând din

existența și exploatarea lui, o producțiune a solului, cum este bunioară creșterea vitelor sau cultura cerealelor.

Și ast-fel de netăgăduit este, că dreptul de vânătoare trebuie să fie și să rămâie un privilegiu pentru acei ce cresc vânatul.

Legile de ocrotire, regulamentele de exercitare a vânătoarei, nu rămân deci de cât ca metode de aplicare a principiului enunțat mai sus.

Țara noastră, din acest punct de vedere, în momentul de față se găsește la o răspântie, la care cu mult înainte s'au găsit alte țări din Apus. Unele, și în special țările latine, prin concepția egalitară de libertate fără frâu, au ajuns aproape să nu mai aibe vânat. Altele, prin metode raționale și fără să se știrbească libertatea individuală mai mult decât în cele dintâiu, au putut să vadă înmulțindu-se vânatul util. Și aceste două școli stau astăzi față în față în România Mare. Respectând libertatea individuală a fiecăruia și nerestrângând-o de cât în societăți metodic conduse, în care să domnească o strajnică disciplină, liber consimțită de membrii lor, profitând de experiențele făcute, sunt sigur că se va putea ajunge la armonizarea amândorora acestor tendințe, și peste puțin timp ne vom putea bucura și noi aceștia cari trăim astăzi, de roadele eforturilor și muncii ce vom desvolta, văzând pădurile și câmpiile noastre împodobite cu tot vânatul, ce bogăția solului pe de o parte, și culturile agricole pe de alta, îl vor putea permite.

G. Voronca

CONCURSUL DROPIEI

Comisiunea instituită de D-l D-r L. Scupiewski pentru decernarea premiului oferit de D-sa celor mai bune monografii asupra dropiei, întrunindu-se dupe expirarea termenului prescris și luând cunoștință de lucrările trimise la redacție de către concurenți, a decernat următoarele premii :

PREMIUL I

Lucrarea domnului Căpitan C. Rosetti-Bălănescu

PREMIUL II-lea

Lucrarea domnului Avocat M. Cornescu, Târgoviște

Putem spune că ambele monografii rivalizează în valoare și au cauzat multă bătaie de cap comisiunii înainte de a decide căreia să i se dea întâietatea.

De aceia ne facem o deosebită plăcere — «Revista Vânătorilor» devenind conform angajamentului, proprietara manuscriselor — de a publica ambele aceste lucrări, succesiv, începând în numărul de față cu lucrarea domnului Căpitan C. Rosetti-Bălănescu :

Dropia

de Căp. C. Rosetti-Bălănescu

ropia, Drobiță, Șdrob, Dropioi, Mitropolit, Curcan] sălbatec pe românește, *Otis* pe grecește, *Avis tarda* pe latinește, *Outarde* pe franțuzește *Trappe* pe nemțește, *Gustard* pe englezește, *Starda* pe italienește, *Dropi* pe rusește și bulgărește, *Druplia* pe sârbește — sau,

numele științific modern, *Otis tarda* (Linné), din Familia *Otididae*, Subordo *Otides*, Ordo *Charadriiformes*.

La noi, dropia, dacă nu e de toți cunoscută *de visu* dar cel puțin din auzite, noțiunea de dropie corespunde în cunoștința fiecăruia la o ființă precis determinată. Nu e nici vreo pasăre măeastră, nici vreun animal fabulos. Și totuși cam așa apare cuiva, care în dorința de a-i adânci puțin istoriografia, îi cercetează izvoarele dela obârșie — cum e necesar să se facă pentru ori care animal al cărui studiu îl întreprindem, căci estesiugurul mijloc de a ne folosi de cunoștințele predecesorilor, legându-le de descoperirile noi sau de observații personale. Dar dropia se desprinde atunci, ca o arătare apocaliptică, o fantastică și imposibilă corcitură a celor maiperate păsări. Căci dacă s'ar culege tot ce s'a spus despre această pasăre de diferiți autori, ar trebui, cu o nespus de mare mirare, să ne-o închipuim, în acelaș timp, ca o pasăre și mare și mică, și de zi și de noapte, de munte și de șes, de apă și de stepă, granivoră și de pradă, stupidă și isteată, care clocește și care nu clocește, care se pune pe copaci și care nu se pune — o combinație neînchipuită de bufniță, de uliu, de găscă și de ceva dropie — erori bizare, provenite mai cu seamă din confuzia numelor sub cari a fost desemnată sau identificată în vechime, până s'a stabilit că *otus* al Grecilor, și nu *otus* care era o bufniță, e dropia noastră; că numele de *rajos* i-a fost aplicat din întâmplare; că *anapha* al evreilor pentru dropie era înainte o pasăre răpitoare; că dropia e *avis tarda* a lui Pliniu; că dropia nu e nici *tetrix* a lui Aristote, nici *tetrax* al lui Nemesianus, nici acea pasăre din Scythia de care vorbește Aristote în *Istoria Animalelor*, care își învește ouăle într'o piele de iepure sau vulpe și pe urmă le păzește de pe o cracă de copac, să clocească, nici *tetrao alter* al lui Pliniu, nici o pasăre aquatică... etc., etc., etc. Dacă amintesc de aceste vechi certuri puse la punct încă de mult (Buffon) e pentrucă vânătorul român, care știe ce este o dropie, poate ceti, deschizând de mirare ochii cât roata carului, o astfel de frază într'un autor modern: „Tăr-murile abundă în păsări *aquatice*, printre cari se disting cele mai mari specii, precum lebedele, *dropiile*, flamanzii, stârcii, berzele și cocorii“. Dreptul lui Dumnezeu, dar n'a prea nimerit-o franțuzul nostru. Cartea de altfel excelentă și autorul bine cunoscut. (Charles Diguët. *Chasses de mer et de grèves*, pag. 77).

O altă cauză care a împărțit pe naturaliști a fost

clasificarea dropiei. Unii o vedeau înrudită mai mult cu galinaceele, alții cu picioroangele. Fapt este că dropia prezintă unele caracteristici și dintr'o parte și din alta — și adevărul poate fi că suntem în fața unei specii de tranziție între cele două genuri. Dar nu e mai puțin adevărat că cumpănind caracteristicile, balanța atâră hotărît spre cel de al-doilea. Am spus mai sus, dropia e clasată modern în Familia *Otididae*, Subordo *Otides*, Ordo *Charadriiformes* (dela *Charadrius*; tip: *Charadrius pluvialis* Linné, Ploier auriu, Pluvier doré).

Dacă studiem caracteristicile generale ale ordinului, vom vedea că corespund dropiei, cu trei mici excepții de care nu ne vom ocupa în cadrul acestui articol. Nu voi da, de asemeni, nici caracteristicile subordului, presupunând că nu se va apuca nimeni la noi în țară să indentifice dropia după aceste foarte savante și destul de complicate caracterizări și cari îmi vor evita ponosul de pedant. Trimit pe amatori la lucrările de specialitate. (Vezi între altele, Dombrowski, *Ornis Romaniae*).

Iată totuși, pentru cine n'o cunoaște, descrierea aspectului exterior: cioc brun, scurt, gros, puțin coroiat la vârf — ciocul galinaceelor — cu nări lunguețe; picioarele cenușii, lungi și golașe până la partea de jos a pulpei, acoperite cu solzi foarte mici; degetele scurte în număr de trei, degetul dinapoi lipsind. Capul și gâtul cenușiu deschis cu un fel de galben-ruginiu. De lângă cioc, în jos, pornesc niște mustăți cam de 15 cm., formate din vreo 30 de pene subțiri și fine de culoare cenușiu deschis, mustăți cari se sbârlesc pe timpul călcatului. Bărbații tineri au niște mustăți scurte. Găinele n'au. Tot pe partea de sus a gâtului se observă o parte aproape golașă, cu un fel de pene eșind țepoase, albastru-negricios. Spinarea și penele de mijloc din coadă, galben-ruginiu cu unde negre transversale. Jumătatea din afară a aripei, pe pulpă, pe burtă și piept, alb combinându-se degradat cu brun acolo unde albul se mărginește cu galbenul-ruginiu. Penele aripelor, cenușii cu brun-cenușiu închis, cu vârfurile alb-gălbui, mijlocul negru și rădăcina albă. Penele din afară a cozii aproape albe, cele dela mijloc galben-ruginiu depășind cu margini late albe și tăiate de o dungă lată neagră. Unele pene au un puf trandafiriu. Ochiul brun-roșietic. Bărbatul adult trece de un metru lungime și cântărește vreo 15 kgr. Femeia e sensibil mai mică.

Indic aci o particularitate descoperită de Douglas și descrisă de T. Bewick în *Istoria păsărilor din Anglia*, constând în prezența unei guși, unei pungi voluminoase, cu un orificiu corespunzând sub limbă, și care după dânsul ar sluji păsărei ca un rezervoriu pentru apa necesară în ariditatea șesului, pentru nevoile în timpul clocitului, pentru puii nou eșiți din ou și în fine chiar ca mijloc de apărare svârlind asupra dușmanului o țâșnătură de apă ca cu o tu-

lumbă... Autorul adaogă că această pungă are o capacitate de 7 *pints* engleze, ceea ce ar echivala, dacă nu mă înșel, cu aproape 4 kgr. de apă dusă în gușă. Ii las toată răspunderea în această chestiune de întrebuițare de rezervoriu și tulumbă — dar e poate prilej să amintesc, ca o observațiune generală, cât de greu este să cunoaștem complet istoria vieții chiar a unui singur animal liber. Sălbăticia, ascunzișurile, greutatea de a-l apropia și observa în cadrul său, nesupărat, raritatea prilejurilor de a-i surprinde obiceiurile și moravurile desfăcute de orice silă sau constrângere, fac ca viața unui om care s'ar deda chiar numai acestui studiu, să fie cu mult insuficientă — ci trebuiesc generații și secole ca să desprindem încet, încet și rând pe rând toate câte fac fondul naturei sale — și să putem spune că-l cunoaștem.

Dar ca să ne întoarcem la dropie — searbăda descripție de mai sus și înșiruire de forme și colori nu poate da nici o idee măcar, de falnică înfățișare a acestui superb vânat — și mai cu seamă a dropioiului primăvara, în plină activitate amoroasă, când cu mustățile sbârlite, cu penele umflate și înfoiate, falnic se rotește în jurul femeilor, făcându-le o curte aprinsă, sau când stăpânit de patimă și gelozie dă lupte crâncene cu rivalii, sau când semeț, ridicat de toată înălțimea sa, care pare sporită, veghiază, santinelă mândră, asupra cârdului, în nemărginita întindere a câmpiei. Pare stăpânul și strejerul șesului.

Dacă primăvara e caldă și frumoasă, epoca călcatului începe pentru găinele bătrâne încă din luna Martie, normală însă e luna Aprilie. Pe la sfârșitul lui Mai, aproape întotdeauna au și ouat — două ouă — în cuiburi cu desăvârșire rudimentare, constând doar dintr'o simplă groapă în pământ, răcâită prin vreo cultură. De jur împrejurul groapei — cam 2 metri — pământul e bătătorit de umbletul lor. Clocitul ține cam o lună — iar puii, imediat ce ies din ou, umblă și aleargă foarte bine. Pe timpul clocitului, dropia își caută singură de hrană, lăsându-și cuibul pentru un timp mai mult sau mai puțin lung. Un astfel de cuib, descoperit și deranjat — zic unii că numai o suflare de om deasupra e destul — e un cuib pierdut, căci dropia îl părăsește. Dar odată puii eșiți, după unele relatări, dropia ar fi o mamă foarte bună, apărându-și odraslele cu înverșunare. N'am avut prilej să constat faptul, dar e normal și foarte verosimil, judecând după furia arătată câteodată de dropioii răniți.

Știe toată lumea că dropia trăește în locurile șese, întinse, neacoperite, unde vederea poate străbate de jur împrejur, departe și nestânjenită. La noi în țară se găsesc în mai multe județe cu astfel de întinderi — dar patria lor clasică e Bărăganul. Dar și prin locuri mai ridicate, golașe însă, prin Dobrogea, prin sudul Basarabiei, se întâlnesc multe. Aci unde mă aflu în momentul de față (Bolgrad, Basarabia) deși terenul se prezintă ca o succesiune monotonă de lungi dealuri paralele, acoperite sau nu de culturi și despărțite de văi, dar fără un boschet,

fără veselia unui pâlcc de pădure, dealuri goale și triste — dropiile sunt numeroase.

E și natural ca dropia să fie locuitoarea „deșerturilor“ noastre, natural să fie de o prudență extremă, căci neavând ca alte păsări putința apărării și scăpării printr'un sbor imediat, viu și capricios, ci din potrivă înălțându-se anevoe, sburând greu și stângaci, nu-și poate încredința apărarea decât unei vigilențe neadormite, într'un cadru care să-i asigure această putință: loc întins, descoperit, cât mai pustiu.

În lungul și în latul acestor cuprinsuri, dropiile neobosite la umblet, își caută hrana: insecte, râme, melci mici, ceva verdeață și grăunțe. Am auzit că le plac foarte mult mazărea verde și fasolea, pe care o caută și prin porumbiști. Se prea poate. În stomacul lor găsești și pietricele, pe cari le înghite ca și găinele. Iarna, când tot biet vânatul suferă de frig și de foame, dropiile se întrunesc în cârduri mari și zboară de la un loc la altul în căutarea hranei. Ce va fi mâncând exact, nu știu. Pe lângă pacostea foamei, altă năpastă pe capul lor în timpul gerului este că li se prind penele de frig, lipindu-se de polei și nu mai pot sbura de fel. Poți atunci să le duci cu nuiava dela spate, ca pe puii de curcă, până în ograda casei, sau să le omori cu ciomagul — prilej ce nu-l scapă nici odată, țărani, când dau peste ele în această nenorocită stare. Cred că n'am nevoe să mai adaog, că procedeul nu poate decât indigna și scârbi pe un sportman.

Căci diferența în felul de a vâna dropia corect și incorect e tocmai deosebirea între ciomag și carabină. Dropia nu se trage decât cu glonț.

Vânătoarea dropiei constă în a-i înșela vigilența și a ajunge destul de aproape pentru a putea plasa glonțul cu o siguranță care depinde de dibăcia fiecăruia. Alte procedee nu sunt decât măceluri din cari s'a scos orice farmec vânătoresc în general, și în special farmecul foarte deosebit al vânătoarei dropiei prin apropiere.

Am spus că dropia e din cale-afară de sperioasă. Dar, ca orice sălbăticiune trăind îndelungat în anumite condițiuni, și-a format foarte bine o idee justă de ce-i este prilej de primejdie și ce nu. Cioara de care nu te poți apropia cu pușca, merge la un pas în urma plugarului. Rața care te ocolește din înaltul cerului nu se sfiește de pescarii cari își curăță năvodul la două aruncături de băț. Sperioasa becațină nu se sinchisește de mătăhăloasa vecinătate a vitelor. Etc. Tot astfel și dropia nu se sperie prea mult de un cal, de o căruță care trece pe câmp — ca multe ce-au mai trecut fără să-i fi pricinuit vreo supărare.

De acest fapt profită vânătorul — și iată deci vânătoarea dropiei definită: o căruță, doi cai cari să nu te lase în drum, un căruțaș — de preferință din partea locului — și vânătorul, pleacă în căutarea dropiilor, și când le găsește, folosindu-se de un aspect inofensiv, le apropie destul ca să le poată trage. Ce simplu și poate cât de puțin pasionant pare! Și totuși... Pentru farmecul și desfătarea sufletului ce se desprinde din această vânătoare atât de

specială și într'un cadru atât de deosebit nu pot face mai bine decât să trimt pe cel ce nu o cunoaște la descrierea lui Alexandru Odobescu în *Pseudo-Kineticos* — și nu-i urez mai mult decât să poată exclama cu dânsul, cuprins de acelaș fior, acel *Et in Arcadio ego* dela începutul măestritei descrieri a Bărăganului. Ar fi o nesăbuită pretenție din parte-mi să-mi încerc nevrednica pană pe acelaș subiect.

Revin la vânătoarea propriu-zisă. Să le luăm la rând. Căruța e oricare căruța. Clasic e să fie cu coviltir — avantajos e însă să fie căruța obișnuită în partea locului, să nu fiie 'ceva nou pentru dropie. Pentru dropia mea

bolgrădeană, boltitul coviltir i-ar fi mai mult prilej de mirare. Și apoi, e foarte greu să ieși de sub acel cort ambulant, vezi numai înainte și înapoi și nu poți trage în lături cel mai bine cred, e să ai o căruța descoperită, cu părțile zăbrelite rar și cu vreo 3 zăbrele lipsă de o parte și de alta. Dacă ești tânăr nu ești pântecos sau greoi, dacă ești mlădiat de sporturi e lucrul cel mai ușor din lume să „cazi“ din căruța prin acele goluri, de partea opusă dropiilor. Vom vedea în ce scop, Dar bun înțeles că această gimnastică nu e indispensabilă. Aceste „căderi“ din căruța îmi amintesc un fel de a vâna iepurii iarna pe zăpadă, prin părțile aceste. O sanie formată doar din două

tălpice și un pod de scândură — și o iei pe întinsul alb al zăpezii proaspete. Cu o acuitate de vedere care poate fi invidiată de un piele-roșie, băstinașul vânător a descoperit repede punctul negru care reprezintă iepurele ghemuit pe strat. Trece cu sania în apropiere — iepurele nu sare de sanie — și la un moment dat, din trapul cailor, vânătorul sare jos, pune pușca la ochi și culege victima. Aū o dibăcie de necrezut: nu cad, nu lunecă. Neofitul, vine tumba când pe spate, când pe nas, când de-a berbeleaca — și când se ridică, iepurele e departe. Cu acest sistem, într'o singură jumătate de zi se asasinează mulți iepuri—

asasinează, pentru că nu-și fac cei de aci, cel puțin cinstea să aștepte măcar să sară bietul urechiat.

Revin la dropie. Căii dela căruța n'au de îndeplinit decât două condiții: să nu te lase în drum — drum lung și greu căci umbli mult și peste câmp — și să nu fie neastâmpărați sau sperioși. Căruțașul, țaran din partea locului, tocmai pentru că cunoaște locurile și pentru că profiți de ochii lui: de șapte ori pe zece el îți va indica depărtatul cârd de dropii pe cari tu deabia îl descoperi cu binoclul după indicațiile lui. Căci pentru cine nu e obișnuit cu aspectul câmpului e foarte greu să recunoști în acele mici puncte

albe sau cenușii, ce par nemișcate, cârdul căutat. Vânătorul să fie trăgător bun cu carabina — nu e tot una să tragi bine la semn și să tragi bine la vânat cu glonț — să fie prudent, căci glonțul se duce departe, ricoșează și câmpul e mai puțin gol de cât se crede, să-și ia un binoclu bun, luminos și cu câmp larg — și apă. Restul, cum vrea și după normele generale vânătoarești. Carabina pe care o are O Mauser, cal. 8 mm., nu poate de cât să-l satisfacă.

Ai plecat înainte de zorii zilei — pe zăduf dropia stă pitită — și ai descoperit acum, să zicem, hăt departe, cârdul de dropii. Iei drumul cel mai indicat pentru a te apropia, dar de pe la 1000 de metri, mergând nu drept spre ele, ci pieziș. Poți chiar

să faci un ocol mare spre a le aborda prin partea cea mai favorabilă. Până când te apropii și cât? E partea delicată, care depinde de gradul de sălbăticie al dropiilor. Se înțelege că niște păsări des deranjate și vâdate vor fi mai greu de apropiat decât altele pe cari de mult nu le supără nimeni. Nu pot da deci o cifră exactă și generală: depinde de loc. Aci, în regiunea de care am pomenit te poți apropia până la vreo 200—150 pași — și uneori chiar mai aproape. În tot cazul: ajuns la distanța ce crezi că nu vei putea depăși, sau oprești căruța și tragi fără întârziere

din ea — dacă mișcă caii afurisești până seara — sau „cazi“ din căruța la pas, pe partea cealaltă de unde sunt dropiile, pe burtă la pământ, căruța urmându-și liniștit drumul înainte.

Sunt avantaje și dezavantaje la amândouă sistemele. Din căruța le vezi mai bine, poți să-ți proptești arma de ceva fix, dar oprirea căruței va face dropiile mai bănuitoare, le vezi ridicând capul stând un moment imobile, pentru a-și lua în curând sborul; iar pe de altă parte rămâne povestea cu afurisenia de care am vorbit: o mișcare a cailor de oiștie sau din șleauri, ori cât de mică, zădărnicește cea mai îngrijită și dibace ochire.

Trântit jos, ai avantajul că atenția dropiilor continuă să fie îndreptată asupra căruței ce se depărtează normal, dându-ți mai mult timp pentru tras. În schimb se poate întâmpla să le vezi cam prost din pricina fie a cultivei, fie a vreunei ușoare ondulații de teren. De jos, bine înțeles, nu te ridici poponete în picioare, ci tragi din poziția culcat — dacă se poate — sau într'un genunchiu. Relativ la acest lucru am de spus că poziția în genunchi poate fi înlocuită cu succes — de mine cel puțin — prin poziția, desigur neclasică, să-i zic, „așezat“. Stai adică, în... „capul oaselor“ cum se spune, și cu amândoi genunchii ridicați. Ai avantajul că ești mai scund, mai puțin vizibil cu vreo 25 cm. — oricine poate verifica lângă un perete — și câștigi o fixitate mai mare, sprijinind amândouă coatele de câte un genunchiu convenabil ridicat și depărtat — cu tocurele bine înțepenite în pământ. Personal, pe un semn fix, nu trag altfel și n'am de ce mă plânge. Mai adaog, că se pot întâmpla *uneori* cazuri, în regiunile cum e cea de aci, unde șesul e înlocuit prin dealuri cari prezintă și ele diferite ondulațiunii și declivități mici de teren, când ne putem ameliora poziția de unde am „căzut“ din căruța, înaintând spre dropii folosindu-ne de aceste cute scunde ale solului. Deaceia e bine să studiem cu grijă și să observăm bine situația și terenul, să ne facem un plan care să fie fixat și hotărât deja, când am picat din căruța. Nu e vorba să înantezi aplecat, îndoit în două sau chiar în patru labe. Nu reușești nici odată, fiind văzut înainte de a putea trage și rămânând doar cu buza umflată și cu regretul că n'ai tras de unde erai. Nu poți înainta decât lungit complet la pământ târându-te pe burtă printr'o mișcare înceată, ajutat de coate și genunchi, aliură care se învață în cele din urmă, dar penibilă, foarte obositoare și excesiv de domoală. Binoclul ți l-ai pus pe spate ca să nu te jeneje, carabina o întinzi cât poci lungi brațul, fără s'o ridici în sus; te târăști până lângă ea, iar o întinzi mai departe, iar o ajungi, și tot astfel, din jumătate în jumătate de metru, când înțepat de vreun ciulin, când hârjăit de vreun bulgăre de pământ, înantezi, riscând din răstimp în răstimp o repede privire asupra țintei. Dacă vezi vreun semn de neliniște, numai întârzia, trage. Se înțelege că pentru practicarea unui astfel de sport nu trebuie să fii îmbrăcat în mătase albă și nici să fii prea plâpând sau voluminos. Dar e absolut pasionant

și rar ai inima mai strânsă de emoție vânătorescă decât în timpul acestei apropieri. Două recomandatii încă pentru această înaintare în chip de reptilă: bagă de seamă să nu intre pământ în țevă și să ai piedica pusă: nu-ți ia nici un timp ca s'o despedici și de altfel, dacă ai ajuns cu bine până unde trebuie, ai să fii atât de obosit că va trebui să aștepti un mic moment, să se potolească răsuflarea și inima, cu fața la pământ, când ai toată vremea să-ți pregătești arma. Să nu se ia această apropiere ca o regulă, ci ca o excepție — pe care am întrebuințat-o însă. În principiu, cred că trebuie să ne silim să apropiem vânatul cât mai mult și în cele mai multe cazuri e preferabil să riști a-l scula voind să-l apropii prea tare, decât să nu-l nimerești trăgând de prea departe. În acelaș timp însă, cred că dacă n'ai nici o posibilitate de apropiere, vânatul devenit prea sperios, poți să încerci la noroc o lovitură la distanță mare. În numărul loviturilor trase — și scăpate — se va găsi o lovitură fericită — în care bine înțeles norocul intră în cea mai largă parte și de care n'ai voie să te lauzi ca de o dibăcie curentă. Am văzut, când eram pe front în timpul războiului, o persoană care a dat jos din slava cerului, un cocor dintr'un cârd ce trecea, cu un singur foc de armă. Aceiași persoană era incapabilă la 100 de metri să pună două gloanțe la rând într'o țintă de un metru, și totuși când venea vorba de tir îți cita cu martori cazul cocorului, ca probă de dibăcie.

Dropia are viața tare și se întâmplă să poată încă sbura cu trupul rupt de glonț. Dacă ești destul de aproape ca să poți să-ți alegi un loc de ochit, o lovitură la baza gâtului e cea mai sigură.

Vânătoarea dropiei în căruța poate suferi o variantă în ce privește apropierea, înlocuind căruța cu calul. Ideia mi-a venit văzând odată trecând un călăreț la nu mai mult de 80 pași de un cârd de dropii. Dacă locuiești o regiune în vecinătatea dropiilor, e practicabilă. Pleacă vânătorul cu un tovarăș „ține-cal“. Regulele sunt aceleași ca cele expuse deja mai sus. Când e momentul să „cazi“, tovarășul cu care stai scară la scară, el de partea dropiilor, mascându-te, îți ia calul de dârlogi și continuă drumul, pe când tu luneci jos, din pas. E avantajos să fi luat din vreme o poziție pe cal „en amazone“ pentru partea în care ai să luneci jos. Mai ai avantajul că poți merge pe orice teren, un călăreț străbătând o țară, o cultură, un șanț, o mocirlă, mult mai ușor decât o căruța. Indic metoda pentru cine s'ar găsi în situații prielnice.

Imi rămâne să amintesc că vânătoarea cea mai favorabilă și frumoasă e cea de primăvară, când se vânează însă *numai dropiile*. Cu oarecare experiență nu te poți înșela asupra lor — iar cine la această epocă, fie și din „greșeală“ (?) împușcă dropia femelă e un vulgar braconier sau un îndizirabil brânzoi. Toamna e deschisă vânătoarea generală la dropii. Pentru datele exacte fiecare n'are decât să-și consulte Permisul de vânătoare.

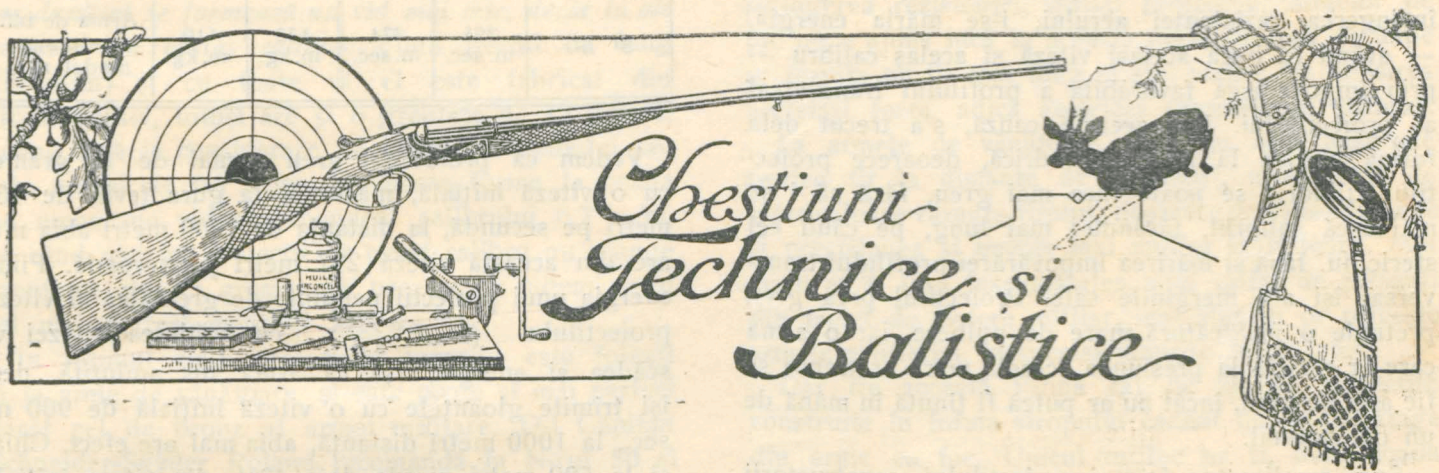
La noi în țară — nu știu prin Ardeal — dar în Vechiul Regat și sudul Basarabiei, slavă Domnului,

dropiile sunt încă numeroase. Fatal însă vor dispărea în decursul vremurilor — cum au dispărut din Franța, unde e considerată ca o *rarissima avis* sau crezută pasăre aquatică — vor dispărea în fața valului civilizat care transformă pustiul în loc populat. E un proces de progres împotriva căruia ar fi inutil să te ridici și rău văzut să protestezi. Poți fi însă mulțumit că n'ai să-l apuci, fără să te fie cineva de rău... Parcelarea proprietății și neliniștea ce decurge inerent pentru ele din acest fapt e o cauză mai aproape de noi — dar nici aci nu avem ce face. Celelalte cauze de împușinare, rămân distrugerea ouălor, de oamenii și câinii sporiți pe câmp, sau numai deranjarea cuiburilor, probabil un procent oarecare plătit răpitoarelor din contingentul de pui — și omul, mai cu seamă iarna,

când am văzut că se poate nimici un cârd întreg — iarna sunt cârduri mari de tot — cu ciomagul — sau primăvara împușcând din „greșală“ sau nu, găinele. Din aceste cauze de împușinare se evidențiază suficient și măsurile de ocrotire, fără ca să mai fie nevoie de altă desvoltare.

Termin declarând că dropia tânără și grasă e tot ce se poate mânca mai bun, în ciuda chiar lui *de gustibus non disputandum*. Știu însă că până să ai bucățica în farfurie e o poveste culinară întreagă, cu o fază preliminară — bă stă nu știu cât cu pene, ba iar nu știu cât fără pene — și o fază de preparație savantă propriu-zisă. Regret că n'am la îndemână persoana cunoscătoare a acestor mistere.

Despre forma proiectilului, din punct de vedere aero-dinamic.

de C. A. V. Popescu

Armele moderne de vânătoare, cu țevi ghintuite—ținând pas în evoluția lor cu armele militare—stau, sau cel puțin sunt aproape la culmea perfecției, mai ales în ce privește construcția armei propriu-zise. Mecanismul, țevile, etc., a armelor cu repetiție este foarte felurit și în majoritate atât de

perfect, încât pe acest teren nu putem aștepta decât mici modificări, perfecționări parțiale, afară de posibilitatea dacă în mintea vre-unui constructor genial se va naște ideea unei arme cu repetiție automată, care să întrecă toate construcțiile existente.

Mai mari eforturi se fac în ultimul timp la perfecționarea muniției, mai bine zis la mărirea capacității balistice a armelor.

Diferite feluri de pulbere cât mai perfectă sunt inventate mereu și ținta este de a ajunge la o pulbere, care să dea proiectilului o viteză cât mai mare, pe lângă o presiune minimală asupra părțelii țevi

și a părții respective a închizătorului, să nu atace țeava prin gaze acide, să nu ardă cu temperatură prea mare, cu un cuvânt o pulbere, care să dea rezultate cât mai bune balistice, și să nu ruineze repede arma și să nu pretindă o dimensionare prea mare a țevi și a închizătorului.

Tot așa vedem multe experimente ce se fac spre perfecționarea proiectilului, întrebare, despre care voesc a scrie în prezentul articol.

Este cunoscut, că atât proiectilul, cât și ori ce obiect, este împedat în zborul său de doi factori, anume: de gravitațiune, și de rezistența aerului. Gravitațiunea este față de un anumit volum în totdeauna aceeași, (9.81), în contra ei nu putem face nimica, spre a o micșora. Nu tot așa și rezistența aerului, care crește sau se micșorează după forma și viteza obiectului sburător.

Rezistența aerului față de obiectele mișcătoare în el, se manifestă asemenea ca și la apă. Dacă, spre exemplu, luăm un baston și tragem cu el brazde pe suprafața unei ape, vedem că înaintea bastonului

— în direcția mișcării — se formează un val, iar după baston vedem formându-se mai multe vârteje mici. Dacă însă mărim viteza cu care mișcăm bastonul, vedem aceleași lucruri ca mai înainte, iar după baston — în direcția contrară mișcării, — vom vedea formându-se o brazdă, care lângă baston este mai largă, iar mai înapoi tot mai îngustă.

Tot așa proiectilul sburător formează înaintea lui un val de aer, se freacă cu părțile laterali, de masa aerului, iar la partea lui dinapoi se formează multe vârteje — cauzând zgomotul sau fluieratul caracteristic — și un gol, *un vid în formă de paraboloid Neilidic*.

Aceste lucruri trebuiesc avute în vedere la construirea unui proiectil perfect din punct de vedere aero-dinamic.

Mult timp, spre a face proiectilul capabil pentru învingerea rezistenței aerului, i-se măria energia, — având ca bază aceiași viteză și același calibru — prin împovărarea favorabilă a profilului transversal al proiectilului. Din această cauză, s'a trecut dela forma sferică la forma cilindrică, deoarece proiectilul cilindric se poate face mai greu, fără să i se mărească calibrul, făcându-l mai lung, pe când cel sferic nu. Însă și mărirea împovărării profilului transversal își are marginile sale. Proiectilul prea greu pretinde o încărcătură mare de pulbere, iar o armă care ar rezistă la presiunea această mare ar trebui să fie atât de grea, încât nu ar putea fi ținută în mână de un om normal.

Spre ameliorarea formei proiectilului, constructorii s'au ocupat mai mult cu capul proiectilului, făcându-l cât de ascuțit, ca să sfâșie ușor aerul. Lucrul, care la prima vedere pare a fi just. Perfecționându-se știința balistică, în urma nenumăratelor probe și experiențe, s'a constatat însă că forma capului proiectilului are numai o însemnătate secundară, deoarece, când proiectilul părăsește țeava, la capul lui se formează, lipindu-se de el, o masă de aer comprimat în mărime potrivită proiectilului, care masă primește în mod automat forma cea mai potrivită pentru sfâșierea aerului. Mai multă atenție trebuie dată însă vidului care se formează la coada proiectilului, deoarece el este cea mai puternică piedică a proiectilului sburător. Dacă luăm în considerare, că presiunea atmosferică este de cca. 1 kg. pe fiecare centimetru pătrat, vedem că spre ex. un proiectil de 8 mm., și având un profil transversal de o suprafață de cca. 0.5 cm², atunci când se formează vidul la coada lui, el va perde acolo 1/2 kg. din presiunea atmosferică. Să ne închipuim spre ex. un hexaedru, a cărui fiecare latură este de 1 cm², stând liber în aer. Presiunea atmosferică va fi de un kg. pe fiecare latură, și hexaedrul va sta, fiind echilibrat. Dacă însă, am lua cumva presiunea de pe una din lături, atunci hexaedrul se va mișca în această direcție, dând loc presiunii laturii contrare. Așadar, proiectilul zburător, formându-se vid la coada lui, este înfrânat, parcă l'ar suga o pompă mereu îndărăt.

Natural este că vidul complet nu se va forma decât

numai înapoia obiectelor ce se mișcă cu o foarte mare viteză, cum sunt spre exemplu proiectilele armelor mai moderne. Iar la coada proiectilelor zburătoare cu o viteză mai mică, se va forma numai un loc de aer rărit. Din această cauză, proiectilele ușoare trase cu mare viteză pierd în timpul zborului cu mult mai mult din viteza lor inițială, decât un proiectil greu cu viteză inițială mică. Să examinăm de pildă viteza și energia următoarelor proiectile, spre a vedea cum se micșorează în timpul zborului.

Greutatea proiectilului	V. 0	V. 1000	E. 0	E. 1000	Observații
10 gr.	900 m. sec.	297 m. sec.	413 m. kg.	45 m. kg.	arma de inf. germană, tipul cel mai nou
31 gr.	295 m. sec.	274 m. sec.	133 m. kg.	119 m. kg.	Arma de inf. germană model 1841

Vedem că proiectilul greu numai de 10 grame, cu o viteză inițială, măsurată la gura țevii, de 900 metri pe secundă, la distanța de 1000 metri abia mai are din această viteză 297 metri pe secundă. Fiind energia unui proiectil pendinte de greutatea și viteza proiectilului ($E = \frac{p \times V^2}{2g}$), cu scăderea vitezei va scădea și energia, așa că arma sus amintită, deși își trimite gloanțele cu o viteză inițială de 900 m. sec., la 1000 metri distanță, abia mai are efect. Chiar și la 500 metri pierde deja 42⁰/₀ din viteza inițială (378).

Tocmai acest proiectil, proiectilul „S“ al armii militare germane (Mauser), este un bun exemplu pentru proiectilul prost, din punct de vedere aero-dinamic. De geaba este viteza inițială mare, dacă proiectilul are o împovărare a profilului transversal de tot mică, ca a acestui proiectil de calibrul 8mm. și cu o greutate numai de 10 gr. Și tot de geaba este și vârful lui ascuțit ca acul.

Pe noi puțin ne-ar interesa această armă militară, dacă nu s'ar fi construit în acest sistem și arme de vânatoare. Sunt carabine Mauser, de calibrul 7 și 8 mm., cărora li se face enormă reclamă, având cartușe încărcate cu o doză mare de pulbere și cu glonte de 10 resp. 12 grame. Viteză inițială mare se poate câștiga negreșit pe această cale. Însă cu o armă modernă, prevăzută zicem și cu lunetă, nu este incorect a trage asupra vânatului la 200—250 metri. Deși desaproab tragerea la mari distanțe, ea este justificată prin rezultatele și experiențele multor vânători de seamă. În anumite cazuri, la noi spre ex. la vânatoarea caprelor negre, sau în regiunile tropice, se trage uneori chiar la distanțe și mai mari. Însă despre efectul glontelui la aceste distanțe, tace fabricantul armei. De unde să știe așa dar cumpărătorul, că la aceste distanțe glonte, cu energie inițială de peste 300 m/kg., nu mai are nici strictul necesar de 250 m/kg., pentru uciderea unui vânat mare?

Glonte armei Mauser cal. 8 mm. Mod. 88 este

de 14,7 gr. greutate, are așa dar o împovărare a profilului transversal aproape cu 50% mai bună, decât proiectilul „S” mai sus amintit. Cu o încărcătură mai mare, pleacă cu $V = 25 = 602$ m/sec., iar la 200 metri $V = 200 = 460$ m/sec. Energia inițială $E = 25 = 273$ m/kg., iar la 200 metri $E = 200 = 109$ m/kg. Așa dar la 200 metri a pierdut deja 164 m. kg. energie. Cât va pierde un proiectil ușor?

Spre a mări capacitatea proiectilului pentru învingerea rezistenței aerului, s'a construit cel mai modern tip, proiectilul „D” al armatei franceze, așa numitul proiectil „torpedo”. Caracteristica lui cea mai importantă este că *suprafața fundului său este mai mică decât proflul transversal al proiectilului, în partea unde corespunde calibrului*. Calibrul acestui proiectil este de 8.2 m/m., iar diametrul fundului numai de 6.7 m/m., așa dar după el se formează un vid mai mic, decât la alt proiectil de același calibru. Fiind destul de lung (39 m/m) și cu toate că el este fabricat din bronz massiv, totuși are și o greutate de 13 grame. Luând însă în considerare, că diametrul fundului său este numai de 6.7 m/m., se poate forma la coada lui numai un vid corespondent calibrului 6,7 m/m, pe când nici un proiectil de acest calibru nu ajunge greutatea de 13 grame. În prezent îl putem numi cel mai perfect proiectil modern.

În ultimul timp proiectilul torpedo este folosit și la arme de vânatoare și este poate și mai perfect decât cel de bronz al armei militare. D-1 Căpitan Schneider-Snyder Roland recomandă în N-rul 50 al revistei (August) un drilling al cărui cartuș cu glonte este prevăzut cu un proiectil torpedo. Greutatea glontelui este de 15 grame, viteza inițială 1000 m/sec. Calculând energia cu ajutorul formulei ($E = \frac{p \times V^2}{2g}$), unde p este greutatea, V^2 viteza la pătrat și 2 g gravitația îndoită (cca. 19.6), atunci vedem că energia inițială a aceluia glonte ar fi de 765 metri-kilogrami. Energie, care până acum numai de glonte armelor cu cordită a fost întrecută. Glonte cartușului Mauser 515 A. (cal. 10.75 m/m) are o energie numai de 523 metri-kilogrami. Dacă nu cumva a alunecat vreo greșală de tipar între datele de mai sus, atunci, cartuș mai bun poate în toată lumea nu există. Glonte de 15 grame greutate, calibru numai 7 m/m. are împovărarea profilului transversal foarte bună, și având o formă de torpedo, va pierde puțin din viteza sa la distanțele obișnuite la vânatoare, și ca atare, trebuie să aibe un efect colosal când atinge vânatul.

Văzând toate avantajele proiectilului torpedo, totuși cred că evoluția formei proiectilului nu se va opri aici, ci vom ajunge și la forma ideală, la forma care ne este arătată și de natură, la *forma stropului cadent*.

Stropul de lichid, fiind foarte plastic, primește, căzând, cea mai ideală formă pentru învingerea rezistenței aerului. Sau cu alte cuvinte, rezistența aerului îl silește să ia acea formă, ca să poată mai ușor străbate printr'ânsul. Astfel, stropul cadent, are un capogival, aproape semi-sferic care se sfârșeste într'o coadă în forma paraboloidului Neilidic. Tot cu aceasta

formă seamănă și forma peștelui, ca să poată învinge mai ușor rezistența apei, respective a aerului.

Experiențele ce s'au făcut în această direcție, întrebuițând proiectile în toate formele existente, ce s'au tras cu ajutorul unui arc într'un bazin cu apă, dovedesc avantajele proiectilului în forma stropului cadent, care, mânat cu aceeași forță, merge cu mult mai departe în apă, decât proiectilele sferice, cilindro-ogivale, sau ascuțite, de același calibru și greutate. Tocmai pentru că această formă evită formarea vidului la coada proiectilului.

Această formă este deja adoptată la vapoare, avioane, și la balonul ultimului tip de Zeppelin. Ba chiar și la automobile. Cu un cuvânt, tuturor obiectelor destinate a pătrunde cu mare viteză prin apă sau aer, se încearcă a se da o formă cât de ideală pentru învingerea rezistenței, numai proiectilul armelor de foc nu a ajuns încă la această perfecționare, de unde ar rezulta un tir mai lung și mai razant, cu folosirea aceleiași forțe, adică aceleiași cantități de pulbere.

La armele de vânatoare, deși nu sunt destinate pentru tir la distanțe de kilometri, totuși este de mare valoare razanța tirului, deoarece de dânsa depinde și preciziunea și nevoia mai multor înălțătoare. Mai mare ar fi însă însemnătatea unui astfel de proiectil din punct de vedere militar, mai ales în ce privește armele artileriei, în special tunurile cu tir lung.

Dar fie această formă cât de ideală, proiectile construite în forma stropului cadent nu se pot trage din arme cu foc. Unicul mijloc ar fi, dacă coada proiectilului încărcat ar fi prevăzută cu un fel de protector, care, cât timp este în țevă, îi dă formă cilindrică, iar după părăsirea țevei, ar cade de pe proiectil. Astfel de experiențe am făcut și subsemnatul și m'am convins că, chiar dacă ași putea trage astfel de proiectile, ar scade mult din valoarea practică a sistemului greutatea laborării și costul cartușului. Ne mulțumindu-mă însă cu atâta, am reușit la urmă a construi un tip de proiectil, care posedă toate avantajele aceluia în forma stropului cadent, și se poate trage pur și simplu din ori și ce armă, ca și proiectilele obișnuite. Experiențele le-am făcut cu o armă Mannlicher cal., 8.2 m/m., Mod. 95, întrebuițând aceeași încărcătură de pulbere, ca și a cartușului original militar. Pentru mine întrebarea principală era, dacă pot trage proiectilul din armă sau nu. Mărirea bătăiei n'am putut-o constata, din cauza lipsei aparatelor necesare.

Acest nou tip de proiectil evită aproape în mod absolut formarea vidului la coada proiectilului, care, după cum am arătat mai sus, însemnează la cal. 8 mm. o rezistență de 0,5 kilograme. Are o împovărare a profilului transversal și mai favorabilă decât proiectilul torpedo, sau ori și ce alt tip existent, cu toate că nu este mai lung, căci punctul de greutate îi este la cap, iar nu la coadă, prin urmare străbate mai ușor prin aer decât ori și ce alt proiectil.

Cât este de mare rezistența aerului putem vedea, dacă calculăm calea pe care ar face-o proiectilul

și apoi o comparăm cu calea pe care o face în aer. tras în vid, cu ajutorul formulei $s = \frac{c^2 \sin. 2 \alpha}{g}$.

Fiind cel mai avantajos în vid, unghiul de tragere 45° (în aer 43°) așadar $\alpha = 45^\circ$, $\sin. 2 \alpha$ este egal 1, în consecință avem nevoie de quadratul vitezei împărțită cu $g=9,81$. Luând de exemplu tot arma militară germană, vedem că glonteile ei, dacă nu ar fi împedecate de rezistența aerului și ar sta numai sub influența gravitației, ar merge la cca. 80 kilometri. În realitate merge numai până la 4. La alte

proiectile cu împovărarea profilului transversal mai bună, spre ex: proiectilele de tun, această pierdere este mai mică, dar totuși încă foarte însemnată.

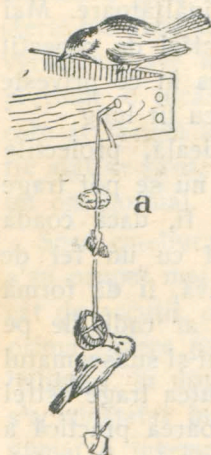
Nu știu dacă m'am exprimat destul de clar, însă —dacă se poate, în urma cetirei articolului meu— ași ruga pe domnii balisticieni ai Revistei, să binevoiască a-mi spune părerea lor despre noul tip de proiectil amintit în trecere de mine și în caz favorabil, de modalitățile care ar exista pentru fabricarea unor astfel de proiectile la noi în țară și folosirea lor la armele noastre.

Dați de mâncare păsărelelor!

MOTO:

Iar Ingerul Domnului zise: Să vină toate păsările cari zboară în regiunile cerului și să se adune la praznicul marelui Dumnezeu. ION 18,19

a) Nuci agățate de o sfoară

Cartea cărților, Biblia, este ca marea, care lasă să trăiască într'ansa rechinul rapace, dar și nobila perlă. De acea spicuesc și eu o perlă din această mare de înțelepciune și o așez în fruntea prezentului capitol. Astfel ne învață Evanghelia, că Tatăl nostru se gândește și la păsările cerului, cărora gătită le este masa naturii. Marele Dumnezeu chiamă păsările care zboară în regiunile cerului la praznicul Său, adică le hrănește pentru ca ele să nu-și ascundă înfometate micilor lor căpșoare sub aripi, când vin lungile nopți de iarnă, în timpul cărora ele trebuie să strângă din mâncarea zilei puteri noi, ca să și îndeplinească

misiunea, spre binele mamei Naturi și al nostru al tuturor. Căci micile păsărele sunt lucrătoare harnice și au o menire prea însemnată în gospodăria mamei noastre, Natura.

Acuma, când după splendoarea coloritului de toamnă, iarna a adormit natura sub alba ei hlamidă, astfel că strălucesc sub brumă și cele mai mici rămurile, acuma când tot întinsul apelor este cuprins în zale de gheață, când râulețele murmură grăbite pe sub o coajă înghețată, frigul și foamea îndeamnă păsărelele spre împrejurimile locuințelor și a hambarelor, spre curțile caselor și străzile satelor, pentru a-și căuta o hrană sărăcăcioasă prin gunoiul aruncat afară și a nu pieri de foame.

Chiar ciorile fumurii (*Corvus cornix*) și ciorile negre (*Corvus frugilegus*) caută apropierea locuințelor omenesti și stau cocoțate pe pomi și pe garduri, ca niște ghemuri de pene, infometate și înghețate de frig, cu penele zbârlite.

Fără activitatea lor, sămânța ar fi fost mâncată de viermi și de gândaci. Agricultorul și-a strâns și și-a adăpostit recolta; iar acum colaboratorii lui își așteaptă răsplata.

Pițigoii însă caută pe sub strașine după insecte

de Căp. Schneider-Snyder Roland

și adesea vin pe la ferestre, se cațără pe ciurciuvele și se uită prin geamuri, ca și cum ar cere de mâncare.

Ce să le dea oamenii cu suflet bun, și în ce fel?

În curte sau în grădină, în vre-un loc liniștit, unde veșnic nesătulii porci nu scormonesc, acolo să așeze locuitorii un dovleac spart, căci pițigoilor le plac sămburii lor. Să răspândim puțină zoană, pleavă de fân și flori de fân—în cari se găsesc multe semințe de iarbă— pentru ciocârliia cea moțată (*Alauda cristata*), pentru ciocârliia de câmp (*Alauda arvensis*) și pentru grangurele galben (*Emberiza citrinella*).

Buna gospodină, care are grije de toate, să aibă grije și de ele cu o mână de mei sau de sămânță de cânepă. Cine vrea să observe prezența, zburdălnicia și jocul micilor oaspeți, sau celui care îi place priveliștea lor, n'are decât să bată un par într'un loc proprice din grădină și să înfigă în vârful lui câteva „floarea soarelui“, cu semințele în sus, iar

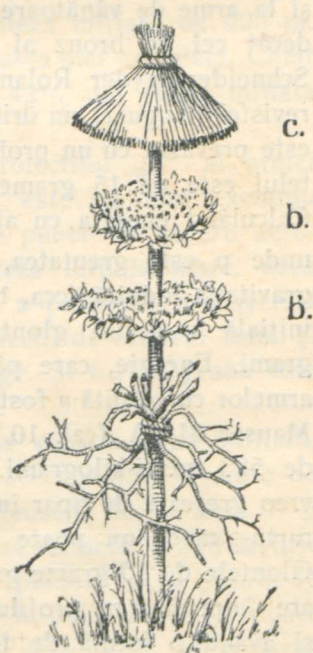

Fig. I
a) acoperiș de pae
b) floarea soarelui

deasupra să lege un mic acoperiș de pae. (fig. 1.). Ce-o să mai ciugulească și zburde pe ele, vesela ceată a micilor oaspeți de iarnă! Însă după ce aceștia vor fi golit toate florile soarelui, ori-ce agricultor cuminte și stăpânul casei, va turna peste floarea golită seu de vită și va presăra în el semințe de cânepă sau mei. La piciorul parului însă, el va lega un snop de măracini, ca să împiedice pisicele de a se sui. Iar copiii lor va explica utilitatea păsărelelor, cari sunt colaboratorii agriculturului și a grădinarului. Sufletul copilului este sensibil și sămânța sădită într'ânsul de către părinți și învățători aduce roade

frumoase, astfel că va dispărea priveliștea urâtă, care umple sufletul prietenilor naturii cu necaz și desgust, când văd copiii, al căror suflet a fost lăsat încă crud și ignorant, luând drept țintă cu praștia și cu pietre aceste folositoare și dragălașe păsărele. O adevărată rușine pentru părinții și educatorii lor. A înălța și sufletele copiilor pe această cale, să fie nobila lor chemare.

Nu vor putea oare găsi un ecou și la noi, cuvintele marelui poet nordic Björnson?

„La noi în Norvegia nu se ucide păsările cântătoare. Încă de mult, copiii noștri s’au adunat în societăți, cu scop de a ocroti cuiburile păsărilor. Ceia-ce câștigă însă câmpurile, grădinile și pădurile prin aceasta, nu este nimic, față de ceea ce câștigă educația copiilor noștri, fiindcă îi dezbrăm de cruzime și facem din ei protectori ai micilor păsărele. Îi învățăm să-și stăpânească toanele și deșteptăm în ei entuziasmul pentru țeluri mari. Inclinarea lor spre rapacitate o transformăm în generozitate. Îi învățăm să respecte gospodăria naturii și să respecte viața și bunul altuia, dând astfel spiritului lor o directivă, care va contribui odată la solidaritatea popoarelor. La noi în Norvegia, școala este aceea care învață pe copii despre datoriile lor față de micile păsări cântătoare, și tot în școală își formează copiii societățile lor pentru protecția păsărelelor“.

Ast-fel grăește poetul nordic; dar iată și o antiteză:

Astă vară auzii o împușcătură de Flobert și văzui spre marea mea stupefacție, cum un băiețuș trăgea prin parcul casei în păsărele cântătoare. Conștient că a comis o faptă reprobabilă, o ia la vederea mea îndată la fugă. Tatăl său, vilegiaturist din Smirna, căruia îi explicai că la noi păsările cântătoare se bucură nu numai de ocrotirea noastră, dar că stau chiar sub scutul legii (Cap. V, Art. XIV, din Legea pentru protecția vânatului și reglementarea vânătoarei) și că prin urmare fiul său a comis un act pedepsit de lege, se arată completamente refractar față de explicațiile mele. Imi declară că lasă intenționat pe băiatul său să tragă în tot soiul de păsări, pentru a face din el un țintaș bun și un bun ostaș, spre binele patriei. Individul în chestie era un Grec, supus român. La ce ne putem aștepta dela un astfel de domn, pentru apărarea patriei române, o dovedește cu prososință Istoria... Dar ce putem să pretindem dela un astfel de părinte, dela un astfel de copil! Las la fantezia cititorului să ghicească ce perspectivă i-am pus în vedere domnului cu pricina și fiului său, în caz că ar fi poftit să continue exercițiul! Ar fi avut ocazie să facă cunoștință cu respectabila greutate a palmelor mele.

Dar dacă, netemându-ne în mod meschin de o neînsemnată cheltuială, vroom să instalăm un loc sistematic de hrană, atunci punem să ne construim ceva în genul fig. a 2-a. Atât măncarea, cât și păsările sunt aci ferite de ninsoare și fantezia iscoditoare a constructorului își găsește aci câmp liber pentru amenajarea instalației. De această instalație se atarnă

nuci sparte, înșirate pe o sfoară, pentru a ademeni păsărelele.

Păsările au nevoie iarna de o hrană care conține ulei și grăsime, cari produc calorii animale. Luând deci grăunțe și semințe cari conțin ulei și grăsime, cum sunt cele de floarea soarelui, cânepă, mei, pe care să le amestecăm și cu seu, gata va fi turta pentru păsări. Iar cine ar vrea să le ofere o adevărată truffanda, n’are decât să mai amestice și ouă de furnici, viermușori, sămânță de mac și firimituri de pâine.

Când mâncăm slănină, să atarnăm de un pom cu un cui, șoricul rămas dela ea.

Chiar și orășanului îi este rezervată bucuria intimă a micilor păsări, dacă își construiește un coteț de hrană după modelul dela fig. 3, și-l fixează la fereastra lui, la o distanță convenabilă de pământ.

Îndată ce se face vreme frumoasă micul popor al păsărelelor se duce imediat la lucrul pentru care l’a destinat natura. Dacă pomii fructiferi înfloresc în primăvara asta mai frumos decât anul trecut, dacă din verzișul des al frunzelor te ademenesc fructe îmbujorate, aceasta o datorești operei de mulțumire a micilor tăi oaspeți de iarnă, cari au curățit pomii tăi de viermii și insectele vătămătoare!

O pătură groasă și albă de zăpadă zace peste păduri și munți. Dar aci, unde scriu aceste rânduri, mă înveselește jocul zburdalnic și ciripitul vesel al micilor *Certhia familiaris*, *Sitta europaea*, *Fringilla coclebs* și *montana*, a lui *Parus major* și *alter*, sau *Paser domesticus* și *montanus*, cari ciugulesc la fereastra din mâncare și ciocănesc în geam cu ciocurile lor.

Prin brazi însă, acolo afară, bate și ciocănește *Picooides tridactylus* și *Dendrocopus medius*. Iar pe verandă, la seul atârnat de vița sălbatică, se furișează sperios și cu precauțiune *Picus viridis*, pe când *Garrulus glandarius* se ceartă și face zgomot cu mare impertinență.

Avem în continuu oaspeți și de aceia nu ni se pare plicticoasă iarna în Carpații înzăpeziiți, la poalele pădurilor de brazi care freamătă. Dar la fereastra, în lădița lor, au început să înflorească ghiociei și clopoței lor micuți ne sună de Crăciun, printre florile de un galben palid al *Primulei carpatice*.

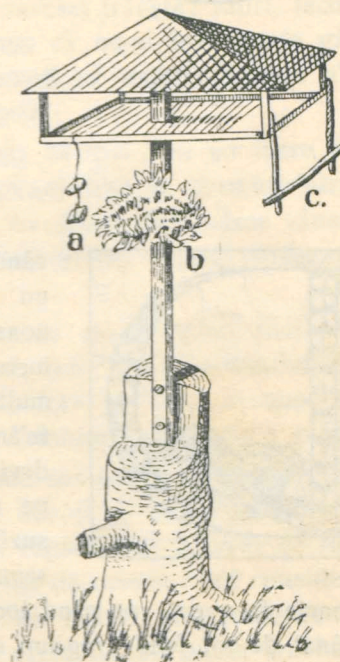

Fig. II. Căsuță de hrană
a) nuci legate cu sfoară
b) floarea soarelui
c) aninătoare pentru păsărele din bețe.

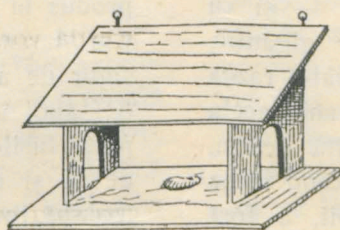

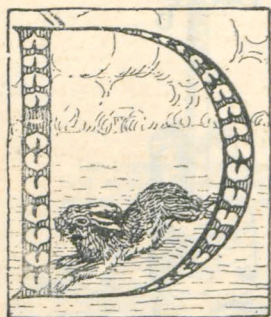
Fig. III
Mică căsuță de hrană, pentru atârnat la fereastra.

Cauzele emigrării vânatului

de Louis Lazăr, Braşov

e când industria lemnului a luat un avânt deosebit în țara noastră, suntem izbiți de un lucru curios și necunoscut încă multor vânători, și mulți dintr'ânșii nu-și pot explica cum devine cazul, de în cutare loc, pe unde mai înainte abia se auzia de vre-un vânat mai însemnat, astăzi atare vânat este

foarte frequent, pe când locurile, odinioară bogate în vânat de tot felul, regiuni și cantoane întregi, astăzi par amuțite și lipsite de orice viață.

Știm cu toții că vânatul, fiarele și mistreții, dacă nu e deranjat de nimeni, și mai ales dacă are prin împrejurime ghindă suficientă și este asigurat cu hrană pentru iarnă, nu prea are obiceiul a se muta din locul unde s'a stabilit odată, — numai atunci când se trage în vre-un loc mai scutit sau, de ex. ursul, în vre-o vizuină sau peșteră, unde ierneză.

Dar în anii răi, când producția de ghindă e puțină iar alte produse sălbatece lipsesc cu desăvârșire, necesitatea de hrană îi constrânge a lua drumul spre alte locuri, și atunci sunt nevoite aceste fiare și animale sălbatece a întreprinde drumuri lungi, cari de cele mai multe ori nu le fac numai prin același trup de pădure, ci o iau razna peste câmpuri, către un oarecare codru albăstriu ce-l zăresc în depărtare, unde speră că vor găsi nutriment mai bun,—și a tunci îi vedem câte unul sau mai mulți, abia stând pe picioare de slăbănogiți, târându-se spre limanul mult dorit.

Este cunoscut cazul, cum într'un an, în județul Treiscaune, o turmă întreagă de mistreți emigranți, venind peste văi și dealuri din sudul Carpaților, au traversat printr'o gară de cale ferată — și cu această ocazie unul din ei, un exemplar gigantic, a fost chiar împușcat, — de unde apoi a luat-o razna peste câmpii spre alți codrii, unde fusese anul acela producție abundentă de ghindă. Cu o altă ocazie, tot în acest județ, un urs mare, tocmai pe când făcea popasul în drumul său, traversând câmpii, a fost văzut în timpul zilei într'un tufiș de răchite, pe marginea râului Negru, și alarmat tot satul de această

veste, au venit acolo oamenii înarmați și a fost împușcat, tocmai când voia în fuga lui să traverseze râul. Tot aci, acum câți-va ani, mai mulți locuitori înarmați cu furci de fer și cu securi, au ucis în câmpul deschis un mistreț de o mărime colosală, tocmai când încerca să traverseze câmpia, în timpul emigrațiunii.

Și astfel, unii după alții, au emigrat urșii și mistreții de prin pădurile de graniță ale vechilor hotare, pe unde acum se încrucișează trenuri industriale;— și unde odinioară domnea liniște mormântală, acum se aud arborii căzând cu sgomote de tunet și vocea de țignal a locomotivelor răsună peste văile și dealurile pline de muncitori de pădure.

Iată ceiace face pe aceste animale să emigreze spre alte regiuni, mai puțin lipsite de pacea eternă.

Dar nu numai fiarele și mistreții, ci și sărmanele căprioare, atât de iubite de vânători, sunt nevoite să emigreze. În zadar vom da drumul câinilor în tufiș ca să le gonească cu lătratul lor, sărmanele căprioare tot nu se vor ivi. Nu mai sunt, au plecat spre alte locuri, departe, și acolo trebuiesc căutate.

Apropiindu-ne de marginea pădurii, vedem pe zăpada albă urme ca de o pisică uriașă, eșite până în câmp și întorcându-se iarăși în pădure. Dacă ne uităm bine la aceste urme, putem cunoaște în ele urma teribilului tigr european, a râsului de munte.

Și acesta emigrează odată cu căprioarele; unde nu sunt căprioare nici el nu trăește, căci hrana principală a acestui răpitor carnivor sunt ele.

Și lupii se arată în haite întregi, colindând pădurile pe unde n'a ajuns încă omul cu arma sau cu otravă. Astfel aceste fiare setoase de sânge și răpitoare temerare, se găsesc prin pădurile și codrii seculari din județul Ciuc, ce se prelungesc din coasta orientală a Carpaților, unde s'au refugiat de sgomotul produs în legătură cu tăerile de păduri de prin părțile Maramureșului și unde ele găsesc un adăpost mai sigur de a se spori și a trăi în tichnă, neobservate. Aci apoi își exercită în voe obiceiul lor de a prăda pe vârfurile munților cu pășuni alpine, atacând turmele de oi și cirezile de vite din primăvară și până 'n toamnă, iar în iernile cu zăpadă mare, ei atacă turmele de căprioare, și când e frig mare, se dau la mistreții slăbiți. Pe aceștia îi atacă mai mulți deodată

și fac în ei ravagii cumplite,—dar uneori o pătesc la vierii mai bătrâni, cari înarmați cu colți puternici, luptă cu ei pe viață și pe moarte, lupii abia scăpând arareori cu fuga. În ierni de tot grele și geroase, se adună haite întregi la un loc și flămânzi, ei atacă și satele, când ici, când colo, în miez de noapte, și atunci, emigrând dintr'un loc într'altul, mulți din ei cad pradă vânătorilor înarmați cu puști sau cu otravă.

Tot în urma tăierilor de păduri, și paserile de vânat sunt nevoite a emigra. Astfel, cocoșul de munte părăsește coasta munților, devenită pleșuvă, nu-i mai place a rămâne acolo și unde până aci răsunau vârfurile și culmile munților de guruiturile sale, nu se mai aude nimic, peste tot domnește o pace adâncă. A emigrat și el spre alte ținuturi, către alți codri seculari, nestrăbătuți de nimeni. Emigrarea aceasta a cocoșilor se face în toamnă, și drept dovadă, e întâmplarea dintr'o comună de pe lângă Brașov, unde un locuitor a împușcat pe un păr din grădina sa un cocoș care se abătuse acolo ca să se odihnească. Iar acum câțiva ani, tot într'o comună din județul Brașov, a fost împușcată o găină (*Novella gallina*) în curtea unui țaran.

Mai ates gămușele de alun își mai păstrează pe timp de vară șederea, chiar și 'n locurile pleșuve, dar iarna și ele emigrează, fug de sgomotul continu al tăietorilor de lemne, și se îndreaptă spre vre-un brădeț mai des, unde li se oferă un adăpost mai sigur, sub coroana brazilor, fiind scutite de zăpadă și unde își pot procura hrana mai ușor.

În cazul când pădurea a fost doborâtă de tăișul

ascuțit al securii și când locul rămas nu e stâncos și viezurele—acest animal veșnic călător—își ia rămas bun dela vechea-i locuință și pleacă spre alte ținuturi. Și acesta, simte nevoia de a locui în păduri virgine, cu arbori vechi și scorboroși, în cari să-și caute mai ușor hrana, prădând cuiburile paserilor. Și el emigrează în căutarea codrilor întunecoși ai munților cu stânci și ale pădurilor neatinse de ferul securii.

Cât privește vânatul de apă, deși stabil și vara și iarna, totuși, când apele în cari trăește: râuri, lacuri, canale, sunt înghețate, așa că nu-și mai poate găsi hrana în ele, el este nevoit să emigreze spre alte ținuturi cu ape neînghețate.

În fine, țin să amintesc, că mai este un lucru din cauza căruia vânatul emigrează dintr'un ținut într'altul: acestea sunt vânătorile cu câinii, cari silesc vânatul — în timpul goanei continuă numai — să-și părăsească locul obicinuit.

Dar această deplasare se poate numi mai mult o emigrare temporală sau interimară, pentru că, îndată ce s'a liniștit atmosfera și dacă în noul loc n'are hrană destulă,—se reîntoarce de unde a plecat.

Am arătat în cele de mai sus cauza esențială pentru care vânatul nostru este nevoit să emigreze dintr'un loc într'altul. E dureros faptul, dar n'avem ce face, el nu se poate împedica, pe de o parte fiind considerat chiar necesar din punct de vedere al economiei naționale, iar pe de altă parte nu se poate combate, deoarece emigrarea este efectul firesc, manopera vitregă a naturii însăși.

M i s t r e ț u l

— din „Manualul Vânătorului“ —

de C. C. Cornescu.

Mistrețul face parte din familia porcului domestic, el are însă capul mai mare, urechile mai mici și ascuțite, dinți mai mari și spina-re mai încovoiată. O altă particularitate de însemnat este că dinții lui nu se schimbă nici odată și contrariu celorlalte, ani-

male, dințiului din pruncie (de mici) c.esc tot aceeași până la bătrânețe. Mistreții încep a se vieri la Ianuarie și în februarie, acest period ține o lună.

Scroafa față numai odată pe an poartă sarcina patru luni și naște la Aprilie. Scroaiele mai tinere, față câte trei sau cel mult patru purcei, și cele bătrâne chiar și până la cincisprezece. Se văd însă câteodată scroafe cu pui chiar pe la Ianuarie. Când sunt mici de tot purceii se pot recunoaște foarte lesne, căci au peste tot trupul niște dungi transversale albicioase

și câteodată, roșcate sau negre. La șase luni li se schimbă părul și se fac tot una. Francezii au diferite numiri pentru fiecare etate a mistrețului. Când sunt mici le zic „*Marcassins*“; la șase luni, „*Bêtes rousses*“, dela un an la doi „*Bêtes de compagnie*“; până la trei ani, „*Ragot*“; la trei ani împliniți, „*Tiers-an*“; la patru ani, „*Quartanier*“; mai târziu, „*Vieux Sanglier*“, și în sfârșit „*Solitaire*“. Dacă este foarte bătrân și dacă dinții se încovoiesc prea mult spre ochi îl numesc, „*Sanglier mire*“ și „*contremire*“. În limba română nu posedăm un vocabular așa complet al vârștelor mistreților; noi cunoaștem numai termeni de grăsun și de gligan, cari se aplică la purceii mistreților, și acel de vier care se dă indivizilor bărbați (masculi) mai bătrâni. Poate că limba populară va fi posedând și alte expresiuni, pe care însă mărturisim că nu le cunoaștem.

Mistreții se hrănesc cu vegetale, rădăcini, fructe, ghindă, ierburi, toamna cu porumb unde face ade-

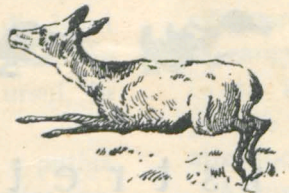

vărate ravagii, însă mănâncă și pui de iepure, de potârniche, ouă de pasere și orice găsec ca și porcu domestic. Ei trăesc dela 20 până la 25 de ani. *Vierul* adică mistrețul de parte bărbătească, pune piciorul de înapoi când umblă, pe urma celui dinainte, însă puțin mai afară pe dreapta; *scroafa*, din contră, îl pune cam înăuntru pe stânga. Porcul domestic nu umblă niciodată urmă în urmă. Mistrețul are mirosul și auzul foarte dezvoltate; de aceia când se vânează, trebuie totdeauna să se observe cu băgare de seamă partea de unde vine vântul. Indată ce s'a ucis un mistreț, trebuie pe loc să i se scoată părțile sexuale, căci întârziind chiar o oră, el nu mai este de loc bun de mâncare, din cauza mirosului caracteristic...

În Franția se vânează foarte mult mistreții, dar mai adesea această vânătoare se face călare. Francezii au pentru aceasta căini dresați la perfecțiune, oameni cu experiență și cu o așa deplină cunoștință despre pădurile unde se adăpostesc mistreții și despre toate obiceiurile lor, în cât acolo un vânător poate să spue, fără a greși mai niciodată, vârsta și sexul mistrețului, văzându-i numai urma și felul rămăturei. La noi în țară, mistreții devin din ce în ce mai rari și nu se mai găsec de cât la munte. Deși foarte rar, se întâmplă să se ivească câte-o pereche în pădurile dela vale. Ea este venită peste Dunăre din Bulgaria, dar nu se poate prăsi, căci se vânează îndată și se stârpește, mai cu seamă de către țărani, căroro le fac multe stricăciuni la porumburile și semănăturile lor.

Sunt persoane căroro nu le place de loc carnea de mistreț și nu găsec într'însa nici un gust mai deosebit.

Cauza este că aceste persoane n'au cea mai mică idee despre modul cum trebuie preparat mistrețul și mai totdeauna îl mănâncă fript, fără nici un fel de pregătire. Mistrețul cere însă o știință și o artă pe care puțini bucătari le posed și pentru aceste motive, ne vom permite a arăta aci modul de-a găti carnea de mistreț, recomandând fiecărui vânător d'al pune în practică, îndată ce va aveă fericirea să împuște vre'unul sau să capete vre-o bucată. Iată cum se procedează: se pune acea bucată să stea o săptămână de zile într'o marinată de vin alb cu un pahar de oțet și cu toate băcăniile (articole de băcănie, piper, foi de dafin, inibahar, etc.) ce trebuiesc la o marinată din cele mai piperate. Când vei voi s'o mănânci, împănează-o cu fășii lungi de șuncă, învelește-o cu felii de slănină proaspătă, pune-o într'o tingire cu morcovi, ceapă, cuișoare, foi de dafin, cimbru, ciuperci, pătrunjel, piper și sare etc., toarnă deasupra zeamă de carne tare și vin de *Madera* și apoi, acoperind tingirea, s'o pui să fiarbă între două focuri, (dedesubt și deasupra) vre-o cinci ore de-arândul, fără să se învie focul și negreșit că opiniunea celor căroro nu le place mistrețul se va schimbă cu totul, mai ales dacă vor adaogă peste carne și sosul următor: Curăță și taie în felii trei litre de arpagic, punele într'o tingire cu două butelii de vin alb, sare, piper și zahăr, cât o nucă, ferbe-le și amestecă din când în când până ce va legă totul bine. Adaogă, apoi, o bucată de unt proaspăt, mare cât două ouă, amestecat cu făină, scoate dela foc și mai pune înăuntru două linguri de untdelemn bun și zeama unei lămâi, amestecă, toarnă peste carnea de mistreț și servește-le la masă.

La pândă de lupi

de I. Predescu.

ncă din vară se vorbia în sat că în pădurea Piscului la „drumul vaciilor“, într'un lăstar cu stufăriș mare, s'au prăsit câteva lupoaice. Unii văsuseră puii, alții cățelandrii, jucându-se pe seară în drum. Alții dăduse peste toată ceata de 10 — 15, dimineață când intrau în lăstar. Și apoi ciobanii de priu prejur aveau rășboiu în fiecare noapte cu ei, și fiecare le dase tribut de 7—8 oi.

Hotărât, lupii erau aici, și mă decid să determin pe prietenii C. și P. să începem pândă.

„O blană de lup la un cojoc mare de iarnă,

le ziceam eu, este tot ce poate fi mai frumos și fălos. Mergem deci“...

Când soarele se plecă grăbit spre scapăt și umbrele salcânilor luau forme lungite, aducând reînvierea răcoroasă ierburilor din nisipiștea drumeagului, pornim.

Mai bine de un ceas înotăm pe cărările nisipoase ale pădurii, urcând delușcane, care, deși mici, te obosesc tot atât, cât ai sui un munte. Ghetele ni se afundă adânc într'această pulbere roșietică, care mereu fuge de sub picioare și fiecare pas făcut nu ne avansează nici cu jumătatea distanței călcate. Asudăm, găfăim, dar ajungem.

Umbrele însării s'au lăsat deabinelea și grăbiți ocupăm locurile de pândă, distanțați cu 70—100 m. unul de altul. Așteptam în fața lăstarului, pe latura unui drum ce trece pe acolo și care ne oferea un mic câmp de tragere înainte.

Eră liniște. Ultimele ciripiri de paseri se topiseră pe încetul în freământul sfiicios al unui plop din apropiere. Toată natura părea adormită și nimeni n'ar fi crezut că mai poate fi cineva care s'o răscolească în liniștea ei. Ochii ni se furișau cu dibăcie printre crengile adăpostului, cercetând marginea deșiului. Nu se arată nimic.

Deodată un urlat gros și prelung, venit dintr'un lăstar ce eră în spatele nostru la 500 m., mă face să strâng puternic arma și să-mi ascult bătăile grăbite ale inimei. Eră semnalul de deșteptare dat de cel mai bătrân dintre lupi, cu care voia să-și adune haita.

Ba-a-u-u-u...! se aude iarăși întonând bătrânul conducător, și-n liniștea pădurii aceste sunete luau o rezonanță puternică și înfricoșătoare. Și'n clipa aceasta, în lăstarul din fața noastră, la 50—100 m. se pornește un urlat și lătrat puternic, variat și înspăimântător. Eră ceata lupoaicelor cu puii, care răspundea chemării lupului bătrân. Schinceau, lătrând pe toate glasurile, urlau, înfiorând zarea și tot mai groaznic se părea sgomotul lor, când întrerupându-se o clipă, se auzea deslușit hârjoala lor din desis și trosniturile crengilor uscate.

Trăiam clipe de tragică emoție. Nu mai auzisem urlat de lupi în așa apropiere și în așa de mare număr. Din instinct ne-am adunat tustrei la un loc și, cu degetele pe trăgace, așteptam să vie. Ni se părea că

totul a fost pregătit, să fim înconjurați și atacați.

Dar... se face iarăși liniște. Ecoul urltelor se pierde în negura pădurii și numai câteva mierle speriate mai ciripesec ascuțit, căutându-și culcuș mai sigur. Auzeam deslușit pașii lupilor ce se depărtau și schilăitul unuia, care, desigur, mai sburdalnic, își luă plata în colți dela altul. Brațele încep a ni se destinde, slăbind armele din prinsoarea lor, sângele circula mai liniștit și un tovarăș prinde a grăi:

— Au fost peste 20 de lupi și acum se duc, da, se depărtează; și în respirația lui prelungită, cunoștea că încearcă o ușurare a sbuciumului prin care trecuse.

— „Eu i-am auzit deslușit înainte de a urla, zise celălalt prieten, și m'așteptam să iese întâiu la mine. Mi-a tăiat însă tot curajul dihania ce a urlat din spate. Prea făcea gros și prelung; trebuie să fi fost grozav lupul acela!“

— „Să plecăm, le zic eu, și pe mâine seară să ne fie cu mai mult noroc!“

Am mers tăcuți și îngândurați o bucată bună de drum. Cugetam la acel iad de glasuri sălbatece și înfometate, la haita întărită ce-și căută prada, gândiam chiar la spusele unui bătrân, ce zicea, că în tinerețe scăpase pe un vânător din colții unui lup rănit. Și în urechi persista să-mi vină mereu, ca un ecou depărtat, glasul gros al lupului bătrân, cu urlat prelung, ce turburase liniștea înserării: *ba-a-u-u-u...*

Vânatul Peștelui

de Col. Luca Andronic, Tg.-Ocna.

e bine de rău, pentru protecția vânatului patruped și de sbor, având o lege care deși nu este perfectă, totuși într'o măsură ajută la înfrânarea braconajului și deci la prășirea vânatului.

Aceiace se întâmplă cu pescuitul, este o adevărată crimă de stat și nenorocire din punct de

vedere al economiei naționale. Nu cunosc mijloacele (permise de legea pescuitului) pentru vânatul peștelui, dar felul în care se pescuește astăzi, trebuie să ne îngrijească pe toți și să ne punem toată munca și priceperea pentru a opri distrugerea peștelui, cât mai este vreme.

De sigur că la Mare, în Dunăre și în râurile mari nu se petrece aceia ce se întâmplă în râurile mici și mai cu seamă la munte.

La munte, în regiunile ocupate de fostul front, după ce peștele fusese distrus în parte prin granate și dinamită de către trupele dușmane, și mai cu seamă de „tovarășii“ cari au lăsat urme pe unde au

trecut, distrugerea peștelui — după războiu — se face fără milă.

Astfel pe valea Troțușului cu afluenții lui, aproape în fiecare noapte, vezi lanterne sau facle mișcându-se pe apă. Peștele la lumina torțelor rămâne nemișcat pe fundul apei între pietre și braconierii 'l înțeapă în spate cu o furcă de fier cu cârlige. Acesta este mijlocul cel mai omenesc — întrebuințat aci — întrucât s'alege peștele cel mai mărișor, iar prinderea lui se face numai de bărbați cari pot umbla noaptea prin apă.

Mijlocul cel mai des întrebuințat este secarea apelor. De la copil până la bătrân — bărbați și femei — din fiecare sat și cătun, se îndeletnicesc ziua și noaptea cu secarea apelor, pentru ca peștele să rămână pe uscat. Inchipuiți-vă cât pește se distruge cu mijlocul acesta!!

O adevărată barbarie se petrece însă, cu distrugerea peștelui prin granate, dinamită și otrăvire. De pe urma războiului au rămas în regiunea frontului, depozite de arme și explozibile cari au fost furate și îndosite de locuitori. Călătorind pe valea Troțușului

nu este zi lăsată de D-zeu — mai cu seamă sărbătoarea — să nu auzi detunături.

Așa în ziua de 17 Octombrie a. c., s'a aruncat în Trotuș sub podul drumului de fier de lângă Tg. Ocna — perclitând podul — dinamită sau granate cari au albit apa de pește — era singurul loc adânc, unde se mai ascundea pușinul pește.

Din această explozie s'a prins de criminali și trecători, peste 30 kgr. de pește și poate mai mult decât atât a rămas pe apă, de nefolosit, fiind prea mic sau sfărâmat. Poliția din Tg. Ocna sesizată, anchetează pentru a dovedi pe hoți.

Alt mijloc mai nenorocit, întrebuițat pe râurile și pâraele afluenți ai Trotușului, este otrăvirea apei cu burueni.

Sunt râuri ca: Oituzul, Slănicul, Uzul, Ciobănușul și alte mai mici, cari înainte de război erau pline de păstrăvi, iar astăzi nu se mai găsește un chitic, din cauză că apele au fost otrăvite. Cu un kilogram de „Werharum Taxi“ — lumânărică — pisată și pusă într'un sac, aruncată în apă, se otrăvește tot peștele pe distanță de 1½—2 km. și din nenorocire atât cu explozibile cât și cu otravă se distruge în masă peștele mic care este mai puțin rezistent. Înainte de război se putea găsi câte un Lipan sau Lostrită proaspătă, astăzi nu se mai găsește nici un hârzob cu păstrăvi afumați.

În Trotuș, poți umbla cu plasa toată ziua și nu

poți prinde un Clean, Scobai sau Mreană. Acum un an, așezesem atențiunea în acest sens, cuiva de la direcțiunea vânătoarei și mi promisese că va sezisa pentru modificarea legii pescuitului în sensul legii pentru protecția vânatului.

Nu văd că s'a făcut ceva și de aceia, dau alarma pe calea publicității, în nădejdia că „Uniunea Generală a Vânătorilor“ prin autoritatea și mijloacele de cari dispune, va interveni pentru a se pune capăt acestui dezastru.

Până la modificarea legii pescuitului, socotesc că Ministerul de Domenii printr'o decisiune sau hotărâre cu putere de lege, să oprească pescuitul pe un timp determinat — locuitorii de la munte nu cunosc timp, în care pescuitul este oprit — iar contravențiunile de la legea pescuitului să le dea în seama pasnicilor publici de vânat, cari deși văd cu ochii cum se distruge peștele, nu pot lua nici o măsură de sancțiune.

Mai cred de nevoe, să se intervină la Ministerul de Război, pentru a se da ordine să se ridice toate armele de război și explosibilele de ori ce fel, cari se găsesc în număr foarte mare la sătenii din fostele regiuni ale frontului.

N. R. — Ne asociem cu tot dinadinsul la acest strigăt de alarmă, care nu este încă decât o imagine palidă a tristului adevăr! Dacă nu se iau urgente măsuri de îndreptare, vom înregistra în curând încă o dispariție în domeniul avuțiilor naționale.

Din pășaniile lui nenea Ghiță vânătorul

de A. Gociman

Zilele trecute am plecat la nenea Ghiță vânătorul, prieten de vânătoare și de chef, — pentru că vânătoare fără chef nu se prea poate. Voiam să-i văd puii de vulpe, pentru că bătrânul a prins anul trecut trei pui micuți, cari acum trebuiau să fie mari și frumoși.

Cum intrai în curte, Tita — un prepelicar frumos — mă observă de departe și alergă lătrând voioasă. Sărî pe mine și întinse labele lenevoasă. Lola un „dakerl“ micuț—aleargă și el și cum eram ocupat cu manifestațiile de simpatie ale Titei, prinse cu dinții de pantaloni și târâ cu desnădejde, mârâind mulțumit. Cu greu scăpai de acești câini prietenoși.

Bătrânul nenea Ghiță, cum mă zări, strigă la mine morăcănos:

— „Da tu, ce cauți pe aci?”

— „D'apoi, nene Ghiță, am venit să văd puii de vulpe”—răspunsei eu voios și dădui bună ziua bătrânului.

— „Ce dracu să vezi, mă?” întrebă bătrânul cu severitate în glas.

— „Puii de vulpe, nene!” răspunsei fără să bănuiesc ceva.

— „Bagă de seamă, că nu sunt vesel, ca să ascult vorbele tale nesărate“.

Crezui că glumește și răspunsei zâmbind:

— „Am spus eu, nene Ghiță, că nici nu mă anunți când le jupoi!“

Bătrânul se înfuriă și se răsti la mine:

— „Măi băiete! Vezi bine că încarc alice de pasăre? Acuș nu ți le scoate doctorul nici două săptămâni din cojoc! Dracu te-a pus să'mi vii și tu pe cap? Acuș a plecat celălalt“...

Am rămas cam surprins de această primire, dar cunoscând bine pe nenea Ghiță, mi-am dat seama că va fi pățit ceva cu puii de vulpe. El însă a observat că nu știu nimic de pășania lui. Incepu să povestească stăpânindu-și furia.

— „Dai tu nu știi chiar nimic, măi copile?“

— „Ce să știu, nene Ghiță? Par'că eu vreau să te supăr“...

— „Să fie ale dracului toate vulpile și cine o mai prinde vre-una cât-o trăi! Să vezi ce am pățit cu ele, trăznile-ar Sfântu Ilie!“

„Pune dracu săptămâna trecută pe prietenii tăi — pupai-ai în bot,—pe Mișu Epure, Niță Bursuc, Gheorghită Ursu și Aurică Lupu, să vină la mine, să jupoaie puii de vulpe. Eu mă las purtat de nas de mucoșii ăștia de tagma ta și să vezi la ce căpătâi am eșit.“

— „Nene Ghiță! Ii ducem la capătul orașului, du-

cem pe Tita și pe Lola și câinii noștri, să vezi ce petrecere minunată! Dacă o fi să scape, i-om pușca noi, n'ai grijă. Știm noi să tragem"—se lăudau ei.

Eu ascultai de ei, bătui-ar sfântul de gălăgioși, că numai gura de ei. De bună seamă le rup picioarele dacă mai vin pe aci!

Am luat cotețul vulpilor, l'am pus pe o căruță și am plecat toți cinci la margința orașului, cu vre-o șase câini după noi.

Când ajungem la capătul căii Victoriei¹⁾, prietenii tăi, luaia-ar dracu, spun:

— „Ce să mergem mai departe nene Ghiță? Noi ne așezăm colea, să nu le stricăm prea tare blana cu împușcătura și dumneata le dai drumul din coteț. Pe partea din spre oraș nu avem de ce să ne așezăm, pentrucă încolo nu fug ele“.

Eu ascult. Când e să pățești prost, apoi să știi că nu scapi. Și ne mai întâlnirăm în drum și cu un popă, lual'ar... Puteam să mă gândesc că are să ne meargă prost...

Braconierii tăi se așează la vre-o douăzeci de pași de căruță, ca nu cumva să le scape vulpile. Zăpăcitul acela de Niță Bursuc mai face și glume proaste:

— „Ia ascultă, nene Ghiță! Să ști că eu trag la precizie. Când ai deschis cotețul, să te și arunci la pământ, că trag“.

Deschisei cotețul vulpilor și căruțașul ciocănește scândura de două-trei ori. Vulpile sar din coteț ca fulgerul, drept în gura câinilor. Vulpile iute înapoi, printre picioarele cailor. Odată văzui pe măgarii ăia de prietenii tăi cu armele îndreptate spre mine și trosc, trosc, vre-o zece împușcături. Alicele sburau pe lângă mine ca la război. Iute mă aruncai la pământ, pentrucă proștii ăia mă împușcau pe mine în loc de vulpe. Calul știam eu că'l împușcă; dar mie 'mi eră de pielea mea. Barem pe a mea să salvez dacă au scăpat-o pe a vulpilor...

Câinii se reped după vulpi și aleargă, și aleargă, parcă le-ar fi scos ochii. O iau pe Calea Victoriei în sus drept spre oraș cu un chielălăit infernal, de te asurzea.

Vânătorii tăi—fire-ar al dracului cine o mai merge cu ei la vânat,—se uită proști unii la alți. Pe urmă se uită la mine. Nu știu cum am fost, dar când mă sculai și văzui vulpile alergând spre oraș, m'am infuriat foc și doar atâta noroc au avut că n'am adus arma. Altfel îi alergam de ajungeau din urmă vulpile!

— „Asta-i tot, nene Ghiță? Ai scăpat de o belea! Parcă-i așa mare pagubă"—zisei eu, ca să'l mai liniștesc. Nu îndrăznii să râd, deși mă pufnea râsul, dar mă temeam de bătrânul, că se ia după mine de ciudă.

— „Atât, pe dracu!... Să vezi acum! La împușcături și la lătratul câinilor, într'un moment se adună pe toate străzile toate calfele de cismari și toate haimanalele. Cu bâte în mână și cu pietre, încep să alerge vulpile. Aruncau cu niște bolovași cât pumnul și dacă nu nimereau vulpile, ferestrele caselor de sigur nu le greșeau. Schelălăit, strigăte, alergătură, să fi

văzut. Să ferească Dumnezeu! Și apoi a mai dat dracu să fie și într'o zi de târg. Când să ajungă tot convoiul urlând și alergând ca o furtună aproape de târg, văzui oalele de lut așezate jos spre vânzare. Credeam că pleznesc de necaz.

— „Vulpi ți-a trebuit, mă gândiam. Acum să vezi oale sparte!“

Și într'adevăr. Vulpile alergate de toți derbedeii din oraș, caută să scape prin colțuri de poartă. Acolo le ajung câinii. Haimanalele le cârlesc câte odată cu bâtele și ele tunde-o, la fugă mai departe. Drept între oalele de pământ ale femeilor le pune dracu să sară. Câinii după ele. Peste câteva momente — frate dragă — puteai vedea oale sparte, parcă ar fi dat cu tunul între ele.

Femeile cu oalele strigau, blăstămau, câte vâlpi. câți câini și vânători sunt pe lume. Dar paguba când pornește, apoi țin-te! După ce au trecut peste oale vulpele și câinii, hai și derbedeii după ele. Mai trec odată ca furtuna peste oale. Apoi dacă a mai rămas vre-una nespertă, trebuia dusă la muzeu. Mare minune!

Noi veniam în urmă. Eu în frunte, tăcând, dar abia stăpânindu-mi mânia. După mine braconierii ăia de prietenii tăi, veneau cu coada între picioare, ca niște câini bătuti. Când să ajungem la femeile cu oalele sparte, — Doamne păzește! Să te păzească Dumnezeu de mânia muierilor! Odat'au observat că noi suntem cauza tuturor nenorocirilor.

— „Firea'ți așa... pățirea-ți pe dincolo... Stârpire-ar Dumnezeu sămânța de vânător... Plezniv-ar câinii... Trăzniv-ar vulpile“...

Credeam că ne sparg capetele. Apoi vulpile ca vulpele, dar să te mai bată și femeile, — atât ne-ar mai fi trebuit! Hârburile au început să ploaie peste capetele noastre și Dumnezeu știe ce mai pățeam, dacă nu soseau niște polițiști călări.

Ei îndepărtară femeile și, hai, la circumscripție! Ne ia între ei și ne duc. Mă gândi: am ajuns din puț în lac. În gând tot îmi părea bine că nu a trebuit să scăpăm cu fuga de zmeoaicele acelea de femei.

Intretimp, vulpile aleargă nebune pe toate străzile. Pe sub poarta primăriei, la Universitate. Sus în etaj, jos în curte. Acolo, un student lovește una peste cap, de o răstoarnă. Celelalte, hai la fugă spre cimitir și le-am mai văzut, cum îmi văd ceafa.

Vulpile ca vulpile. La circumscripție vin după noi toate femeile, cu oalele sparte și toți proprietarii cu ferestrele zdrobite. Se pornesc din nou blestemele și scandalul. Poliția ține repede un sfat și ne pedepsește cu câte 500 lei de cap pentru contravenție. Pe urmă ni se face socoteala cu pagubele. Atâtea zeci de ferestre sparte, atâtea sute de oale... Am plătit, mă... de ne-am spetit... Luați-ar dracu prietenii și pe cine o mai pune mâna pe armă!“...

Mă umfla râsul ca pe un cimpoi, dar nu îndrăzni să râd. Bătrânul ia arma, o privește, mai ciocănește la cartușe, și îi trece mânia.

— „Măi băiete, nu vii mâine pe Someș la rațe? Spune-le și la zăpăcii ăia...“

¹⁾ Povestea se petrece la Cluj.

COMUNICĂRI

Vizita D-lor Gh. Nedici și C. G. Alexianu la Cernăuți

„Societatea pentru Protecția și Ocrotirea Vânatului“ din Bucovina, ca filială a „Uniunii Generale a Vânătorilor din România“, a convocat, cu prilejul prezenței în Cernăuți a d-lor inspector General Dr. Nedici, a Secretarului General al U. G. V. d. R. Dr. Alexianu precum și a membrului de onoare al Societății, a d-lui George Conte Vasilco, o adunare generală ordinară pe ziua de 6 Decembrie a. c., în Institutul Zoologic al Universității din Cernăuți.

Inspectorii de vânătoare ai Bucovinei au ținut înainte de deschiderea adunării o consfătuire, la care a participat și Comitetul „Societății pentru Protecția și Ocrotirea Vânatului“, discutându-se lărgirea și complectarea organizației vânătoarești din Bucovina.

D-l Miculi, președintele societății, deschide adunarea și salută pe cei prezenți și în special oaspeții din București, mulțumindu-le călduros ambilor domni pentru interesul ce-l arată vânătoarei din Bucovina și pentru sprijinul dat, care a fost încoronat de un succes așa de frumos.

Salută apoi în special pe d-l Conte Vasilco.

Aparatul administrativ, care lasă încă mult de dorit precum și starea de asediu, încă în vigoare în multe părți, pricnuște multe greutăți și piedici serviciului vânătoarec și scopul adunării de astăzi este ca să atenuăm aceste frecări, cu ajutorul domnilor bucureșteni și să obținem o atitudine mai benevolă din partea tuturor autorităților competente.

D-l Dr. Philipowicz, în cuvinte bine simțite, arată rezultatele obținute până acum și cere ca cei prezenți să continue cu stăruință activitatea întru întărirea organizației pentru ocrotirea vânatului, ceea ce se poate dobândi numai cu jertfe din partea fiecărui vânător.

El salută și mulțumește d-lor Dr. Nedici, Vasilco și Dr. Alexianu pentru sprijinul dat, cărora li se cuvine recunoștința pentru rezultatele obținute, având noi ferma speranță că vom dobândi și alte rezultate.

D-l Dr. Nedici, primit cu aplauze însuflețite, mulțumește, și dezvoltându-și programul roagă să i-se aducă cu încredere toate contravențiunile la cunoștință.

D-sa este convins, că cu bunăvoința tuturor cercurilor interesate, va duce acțiunea sa pentru ridicarea vânătoarei cu succes la bun sfârșit.

D-l Dr. Alexianu mulțumește de asemeni pentru cuvintele de primire și desvoaltă apoi activitatea U. G. V. d. R., raportând tot odată că ea a intervenit și la redactarea legii noi referitoare la posesiunea și portul armelor, care lege în prezent se află în desbaterea corpurilor legiuitoare, punctul său de vedere fiind ca referitor la portul armelor de vânătoare să nu se facă nici o deosebire între militari și civili.

La propunerea d-lui Aritinovici se ia cu satisfacție la cunoștință activitatea depusă.

Pretorul Andruhovici înaintează apoi unele propuneri referitoare la interpretarea și novelarea unor dispozițiuni din legea pentru protecția vânatului și în special art. 16, 21, 31, 35, 37 și 78.

D-l Dr. Nedici dă lămuriri și promit că va lua în considerare aceste propuneri cu ocazia redactării regulamentului și a modificării legii, care este în curs de a fi complectată.

D-l Anghel propune modificarea art. 16 într'acolo ca pagubele cauzate de vânat să cadă în sarcina proprietarilor, resp. arendașilor vânătoarei.

La propunerea d-lui Nétmann, se ia hotărârea ca să se dea clarificări la art. 92 și 97 din legea pentru protecția vânatului.

D-l Dr. Radu Grigorcea propune ca să se creeze în România o organizațiune a țării analogă cu organizațiunea

serviciului pentru ocrotirea vânatului din fosta monarhie austro-ungară, să se institue în toate regiunile câte o filială a U. G. V. d. R. și să se acorde acestei organizațiuni o situație privilegiată, cum o are bunăoară camera avocaților sau a notarilor publici.

La această propunere președintele adunării răspunde că această idee a fost deja de mult adusă în discuție de către președintele societății pentru ocrotirea vânatului din Bucovina și că în această privință au avut loc, încă demult, tratative cu U. G. V. d. R. D-sa are acum din nou ocaziunea de a discuta cu Secretarul General amănunțit chestiunea și la proxima adunare generală va înainta propuneri. În continuare s'a discutat regularea comerțului cu otrăvuri și s'a luat hotărârea de a răspândi cât mai mult excelența broșură a d-lui Dr. Nedici pentru stărpirea vânatului răpitor.

D-l Dr. Nedici comunică, că la minister se poate avea otravă cu efect probat.

La propunerea d-lui Dr. Philipowicz adunarea exprimă mulțumiri și recunoștințe pentru activitatea lor deosebită în ocrotirea vânatului, membrilor societății și în special d-lui șef de poliție Bancescu, proprietarilor Arcadie Procopovici și George Morariu, precum și subinsp. silvic ing. Anton Dagonfski. Gospodarul Ciciurean din Ciudeiu, într'o cuvântare foarte spirituală relevă că cel mai mare dușman al vânatului este vânătorul însuși, sau mai bine zis pușcașul, și face apel la vânători să fie mai cumpătați și să meargă cu exemplul bun înainte, ocrotind vânatul și reducând împușcatul.

Trecând la punctul din ordinea de zi „propuneri eventuale“ fostul senator Grigorovici descrie într'o vorbire mult aplaudată starea jalnică în care se află pescuitul, arătând cu date concrete că persoane militare nu numai că decimează în mod brutal peștii cu granate de mână și cu dinamită, chiar și în timpul bătăii, dar opresc și gonesc populațiunea sărmană, pentru care peștele este un articol însemnat de alimentație, dela pescuit.

D-sa roagă pe domni din București, prezenți în adunare, de a regula ocrotirea pescuitului pe cale legislativă și a aplica aceste dispozițiuni, încredințând ocrotirea acestui articol de alimentație pentru masele largi ale populației, societății pentru protecția și ocrotirea vânatului.

La propunerea d-lui Ing. șef silvic Burdea, adunarea îi exprimă d-lui Dr. Philipowicz recunoștință pentru activitatea depusă în interesul vânătoarei.

D-l Conte George Vasilco, membru de onoare al societății, propune și adunarea hotărăște în aplauze generale, expediarea unei telegrame de omagiu M. S. Regelui, la care telegramă Societatea pentru protecția și ocrotirea vânatului, prin președintele ei, a primit următorul răspuns telegrafic:

D-lui Mikuli,

Președintele „Societății pentru Protecția și Ocrotirea Vânatului“.

Cernăuți

București, — Palatul Regal.

Din înalt ordin, am onoare a vă transmite dv. și tuturor membrilor societății, călduroasele mulțumiri ale M. S. Regelui, pentru sentimentele ce l-ați exprimat în numele societății.

Maestrul vânătorilor regale,
Antonin Mocsonyi

După închiderea adunării de către d-l Mikuli, președintele societății o agapă însuflețită întrunește din nou pe vânătorii Bucovineni, cu oaspeții din București, în restaurantul Weiss, din localitate.

Coresp.

L E G E

PENTRU REGLEMENTAREA PORTULUI ȘI VÂNZĂRII ARMELOR

Publicăm *in extenso* textul noi legi care reglementează portul și vânzarea armelor, deoarece această lege interesează în cel mai mare grad pe toți vânătorii.

Această nouă lege — deși concepută într'un înalt spirit de apărare a ordinii și siguranței Statului, fapt pentru care ea va întruni sufragiile tuturor bunilor Români — creiază totuși noi formalități și dificultăți pentru marea majoritate a mânătorilor de arme, cari sunt de fapt vânătorii.

«Uniunea» conștiință de noua sarcină ce se naște odată cu această lege, într'u apărarea intereselor vânătorilor din întreaga țară, a luptat din toate puterile atât la alcătuirea proiectului, cât și în timpul votării ei pentru menținerea orânduelilor isvorite din legea vânătoarei.

În ce măsură am reușit, sau nu — se poate vedea din cuprinsul noiei legi. Putem afirma însă că, în ceea ce ne privește, ne-am făcut în conștiință datoria.

MINISTERUL DE JUSTIȚIE

București, 20 Decembrie

FERDINAND I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României

La toți de față și viitor, sănătate

Corpurile legiuitoare votând și adoptând, Noi sancționăm ce urmează:

CAP. I.

§ 1. Dispozițiuni generale

Art. 1. — Posedarea, portul și vânzarea armelor, precum și munițiilor sunt permise numai în cazurile și condițiunile stabilite prin legea de față.

Art. 2. — Armele, prin natura lor, sunt:

a) Arme albe de tăiere, împungere sau lovire: săbii, baionete, șișuri, spade, pumnale, boxuri, casteturi și altele asemănătoare;

b) Arme de foc: revolvere, pistoale, carabine, puști, puștimitraliere, mitraliere, aruncătoare de mine și altele asemenea;

c) Arme ascunse sunt armele de foc sau albe, închise în bastoane, cutii sau țevi, astfel încât existența lor să nu poată fi bănuită.

Se consideră munițiuni, în sensul legii de față, pulberea și proiectilele necesare întrebuințării armelor de foc sub art. 2, lit. b.

Art. 3. — Armele de foc ghintuite și armele albe, de tipul armelor militare, române sau străine, nu pot fi cumpărate sau purtate de particulari.

Posedarea lor se poate acordă, conform prevederilor legii de față, dacă sunt suveniruri de familie sau au fost primite ca arme de onoare, sau sunt amintiri din războiul la care posesorul a luat parte și sunt păstrate în panoplii.

Aceste arme nu pot fi puse în comerț decât cu autorizațiunea Ministerului de Război și numai pentru uzul militarilor.

Armele albe sau de foc, cunoscute sub numele de arme obișnuite, ca: revolvere, pistoale, puști de vânătoare, arme zise de salon, de panoplii, etc., pumnale, boxuri, etc., pot fi puse în comerț fără autorizare prealabilă, însă nu pot fi posedate sau purtate decât în condițiunile stabilite mai jos.

Art. 4. — Armele ascunse, granatele, explosibilele, precum și gazele asfixiante sunt cu desăvârșire interzise.

CAP. II.

Autorizarea de a posedă și purtă arme.

§ 1. Autorizarea de a posedă arme

Art. 5. — Orice persoană majoră poate obține autorizare de a posedă arme, de foc sau albe, în domiciliul său în condițiunile stabilite de legea de față.

Autorizarea de a posedă arme nu implică și pe aceea de a le purtă.

Minorii pot fi autorizați, după cererea părinților sau tutorelui, de a posedă arme în cazurile anume determinate de lege și în niciun caz revolvere, afară de cele dobândite

prin succesiune, cari însă vor rămâne în păstrarea părinților sau tutorelui până la majorat.

Art. 6. — Autorizarea de a posedă arme se va constată printr'un permis special, în care se va specifică numele și domiciliul persoanei, precum și numărul și felul armelor autorizate.

Fiecare permis va purtă un număr de ordine, precum și data când a fost liberat.

Modelul permisului va fi stabilit prin regulamentul de aplicare al acestei legi.

Această autorizare va fi dată de prefectul județului, iar în orașele cu prefectură de poliție, de prefectul poliției.

Art. 7. — Cererea pentru obținerea autorizațiunii va fi motivată și va arată felul armei și cantitatea de munițiuni; ea va fi însoțită de un certificat în care se va atestă, pe răspunderea celui care l-a liberat, că solicitatorul prezintă garanții reale de bună purtare și moralitate.

Certificatul va fi liberat de autoritatea locului în care solicitatorul a locuit mai mult în cursul anului în care face cererea.

Aceste autorități sunt:

a) În comunele rurale notarul comunei;

b) În comunele urbane șeful poliției locale.

Art. 8. — Autoritățile cari eliberează permise le vor trece într'un registru special, în ordinea eliberării lor.

Liste de aceste permise vor fi comunicate lunar comandamentului garnizoanei respective, direcției siguranței generale și parchetului locului.

Prefectura județului este îndatorată a încunoștiință de îndată pe șefii poliției și pe notari de permisele ce liberează.

Art. 9. — Șeful parchetului tribunalului și comandamentul garnizoanei orașului de reședință al județului au dreptul la semnala prefectului județului persoanele, comunele sau regiunile cari, în interesul ordinii publice din județ, nu trebuie să obțină permise.

În acest caz autorizările nu se pot da decât cu aprobarea ministerului de interne.

Art. 10. — În teritoriile supuse regimului stării de asediu, aplicarea dispozițiunilor acestei legi se va face de comandamentele militare.

Art. 11. — Permisul de a posedă arme dă dreptul celui ce l-a obținut de a păstră în domiciliul său armele pentru care a obținut autorizarea, precum și de a le întrebuință în cazurile permise de lege, însă numai în interiorul împrejurării aceluși domiciliu.

Art. 12. — Societățile de tir recunoscute și autorizate de a funcționa conform legilor țării, pot obține permisul de a posedă un număr de arme, după nevoile apreciate de autorități, spre a servi la exercițiile membrilor lor, însă numai în

localurile societăților destinate anume pentru aceasta și sub a lor răspundere.

Art. 13. — Sub nici un cuvânt nu se pot liberă permise de a posedă arme acelora pentru cari motive temeinice, în interesul ordinii și siguranței publice, s'ar opune și ar fi presupuși că vor face o rea întrebuintare.

§ 2. Autorizarea de a purta arme

Art. 14. — Autorizarea de a purta arme se va acorda în cazuri justificate apreciate de autoritatea competente.

Art. 15. — Autoritățile competente de a da autorizare pentru port de arme sunt cele prevăzute la art. 6 din lege, cari sunt supuse îndatoririlor dela art. 8.

Autorizarea de a purta arme se va constata printr'un permis special, în care se va specifică numele și domiciliul persoanei, precum și numărul și felul armelor autorizate.

Fiecare permis va purta un număr de ordine, precum și data când a fost liberat.

Modelul permisului va fi stabilit prin regulamentul de aplicare al acestei legi.

Art. 16. — Cererea de liberare a permisului de a purta arme va fi motivată, arătând împrejurările cari o justifică.

Cererea va fi însoțită de următoarele acte:

a) Un certificat de bună purtare și moralitate, liberat în comunele rurale de notar, iar în cele urbane de șeful poliției locale pe a lor răspundere.

Certificatul va fi liberat de autoritatea locului în care solicitatorul a locuit mai mult în cursul anului în care face cererea;

b) Un certificat liberat de grefa tribunalului județului, doveditor că nu au fost condamnați la închisoare pentru crimă sau delict;

c) Copie de pe permisul de a posedă armă, dacă are un astfel de permis.

Autorizarea de a purta armă implică și pe aceea de a o posedă.

Art. 17. — Nu se poate da autorizare de a purta armă:

a) Celor cari au fost condamnați la închisoare pentru crimă sau delict infamante, precum și celor pentru cari motive temeinice, în interesul ordinii și siguranței publice, se opun la aceasta și cari ar putea fi presupuși că vor face o rea întrebuintare a armei;

b) Minorilor li se poate da autorizare, numai după cererea părinților sau tutorilor lor și în nici un caz pentru revolver.

Art. 18. — Permisul de a purta arme nu dă dreptul celui ce îl posedă de a purta arma la întruniri publice, în localuri de alegeri, în localurile autorităților publice, sau în orice adunare.

Art. 19. — Guarzii comunali, administratorii de moșii, păzitorii de livezi, vii și țărini, pădurarii, cum și păzitorii de vite, de fabrici, depozite, etc., considerați sau nu ca agenți de poliție, se vor supune normelor stabilite pentru particulari, cu excepțiunea că durata permisului este mărginită la timpul cât va ține recolta, pășunatul sau serviciul.

Aceste permise se eliberează pe numele patronului, cu arătarea serviciului la care sunt destinate. Aceia cărora patronul le va încredința armele, nu vor avea drept a le purta decât în limitele sau întinderea proprietății pentru care sunt angajați.

Societățile constituite și autorizate a funcționa în vederea asigurării pazei vor fi supuse la aceleași formalități ca și particularii pentru obținerea permiselor oamenilor de serviciu.

§ 3. Durata permiselor și taxe

Art. 20. — Durata permiselor de a posedă și purta arme este nelimitată, însă supusă restricțiunilor din prezenta lege.

Art. 21. — Permisul de a posedă arme, precum și de a le purta este supus taxelor ce se vor prevedea în regulamentul de aplicare al legii.

Aceste taxe nu ating taxele prevăzute în legea pentru protecția vânatului și reglementarea vânătoarei, cari rămân în vigoare.

În viitor aceste din urmă taxe pot fi suprimate, reduse ori sporite printr'un jurnal al consiliului de miniștri.

§ 4. Retragerea autorizărilor de a posedă sau purta arme

Art. 22. — Permisul de a posedă sau de a purta arme poate fi retras de autoritatea care l-a eliberat:

a) Când cel care îl posedă cade într'unul din cazurile în cari nu se pot acorda permise;

b) Când se dovedește în urmă că titularul lui este un element de dezordine sau că face abuz de arme.

Ministrul de interne, în anumite împrejurări, când nevoia siguranței generale și a ordinii publice o cere, poate suspenda și chiar anula permisele de a posedă și purta arme dintr'o anumită regiune a țării și obligă pe posesorii lor să depună armele la prefectura județului, sub luare de dovadă, de unde vor fi liberate după ce Ministerul va găsi că au încetat cauzele cari provocase măsura.

În dovadă se va stabili identitatea armei și starea ei.

Cei cari nu vor depune armele în termenul și la depozitul stabilit, vor fi pedepsiți cu maximul închisoarei prevăzută la art. 32 și cu confiscarea armei.

§ 5. Persoanele dispensate de autorizare

Art. 23. — a) Membrii Casei Regale:

b) Membrii corpului diplomatic străini sunt scutiți de îndatorirea de a avea permis pentru posedarea sau portul de arme obișnuite și de vânătoare, însă numai pe baza reciprocității.

Art. 24. — Pot posedă și purta arme albe și de foc fără autorizare:

1. Militarii sub arme sau în serviciu comandat, în condițiunile legilor și regulamentelor militare.

2. Ofițerii de poliție judiciară, prevăzuți de codul de procedură penală și de legea judecătoriilor de ocoale, agenții forței publice, ofițerii și agenții de poliție prevăzuți în legile de organizare a poliției și a siguranței Statului, precum și agenții prevăzuți de alte legi speciale, cari după acele legi au obligațiunea de a purta arme.

3. Ofițerii de rezervă pot să posedă fără autorizațiuni armele ce sunt obligați a avea de legile și regulamentele militare. Ei nu vor putea purta însă aceste arme în afară de serviciul militar, decât conformându-se dispozițiunilor din această lege.

Dispensa de autorizare de a purta arme pentru categoriile de persoane dela punctele 1 și 2 nu se referă decât la armele impuse de serviciu și regulamentele militare.

Pentru orice alte arme ei sunt supuși, ca și particularii, dispozițiunilor legii de față.

Art. 25. — Ofițerii și agenții de poliție a căror înarmare nu cade în sarcina Statului, își vor procura arme din comerț, pe baza unei autorizări date de direcțiunea poliției și siguranței generale, prefecții de poliție și prefecții de județ, fără îndeplinirea formalităților cerute pentru particulari.

Aceste autorizări se vor trece într'un registru ținut de autoritatea care le-a liberat; iar în timp de stare de asediu, lista cu numele celor înarmați de autorități se va comunica și comandamentului corpului de armată respectiv.

CAP. III.

Armele de vânătoare

Art. 26. — Civili și militarii cari cer permisie pentru a purta arme de vânătoare, sunt îndatorați a se conforma atât dispozițiunilor prezentei legi, cât și legii pentru protecțiunea vânatului și reglementarea vânătoarei.

Pentru acordarea permisului de a purta arme de vânătoare se va cere, pe lângă formalitățile din prezenta lege, și autorizația inspectorului de vânătoare.

Permisul de a posedă și purta arme de vânătoare implică și dreptul de a-și procura munițiile necesare pentru utilizarea acestor arme.

Art. 27. — Prin derogare dela dispozițiunile art. 3 din prezenta lege, se pot da autorizațiuni persoanelor cunoscute că se ocup cu vânătoarea și cari posedă permis de a purta arme de vânătoare, să-și procure și să poarte și arme ghintuite speciale pentru vânătoare.

Această permisiune nu se va da decât persoanelor cari vor avea un aviz favorabil al unei asociațiuni vânătoarești din care face parte și care societate în momentul promulgării acestei legi există și ăra recunoscută, sau a unei societăți care face parte din „Uniunea generală a vânătorilor din România“.

De aceeași excepțiune se vor bucura și societățile de tir, pentru numărul de arme necesare exercițiului membrilor lor.

Art. 28. — Militarii de toate gradele sunt supuși obligațiunii legii pentru protecția vânatului și reglementarea vânătoarei, când voiesc a exercita vânătoarea.

CAP. IV.

Comerțul cu arme

Art. 29. — Nici un comerciant nu va putea începe vânzarea armelor în magazinul său până ce nu va viză, la autoritatea polițienească a locului, registrul în care el va trece toate armele ce le va vinde, numele cumpărătorilor, precum și numărul permisului de a posedă sau purtă armă și numărul autorizației.

Vânzarea armelor se va face numai persoanelor cari posedă permis de a posedă sau purtă arme, eliberat de autoritatea competente.

Comercianții nu vor putea vinde titularilor de permise pentru a posedă sau purtă arme decât numărul de arme și cantitățile de munițiuni prevăzute în autorizațiile speciale liberate de prefectii cari au dat acele permise.

Aceste autorizații vor fi reținute de comercianți și prezentate prefectului respectiv odată cu situațiunea de care se vorbește mai jos.

Comercianții sunt obligați a înainta anual comandamentului corpului de armată și prefectului de județ sau de poliție, unde există acesta din urmă, pe teritoriul căruia locuiesc, o situațiune exactă, care să cuprindă:

a) Numărul, cantitatea și felul armelor și munițiilor aflate în magazinul său la începutul anului;

b) Numărul, cantitatea și felul armelor și munițiilor vândute în cursul anului, cu arătarea numelor și domiciliului cumpărătorilor;

c) Numărul, cantitatea și felul armelor și munițiilor introduse în cursul anului în magazinul său;

d) Situațiunea la finele anului.

Comandamentul corpului de armată va trimite copie de pe această situație direcțiunii superioare a armamentului din Ministerul de Răsboi.

La punerea în aplicare a legii, comercianții de arme vor avea un termen de trei luni dela promulgare, spre a se conforma dispozițiilor de mai sus.

Art. 30. — Armele de foc sau albe, permise în comerț, nu vor putea fi introduse în țară decât de comercianții de asemenea arme.

Membrii societăților de vânatoare afiliate la „*Uniunea generală a vânătorilor*”, cari vor fi obținut permisul de a purtă arme de vânatoare, vor putea introduce atari arme în țară, pentru uzul lor personal, după ce vor obține o autorizare dela direcția vânatoarei din Ministerul Agriculturii și Domeniilor.

Armele ascunse nu pot fi introduse în țară sub nici un motiv.

Art. 31. — Comerciantul care nu se va conforma dispozițiilor de mai sus, sau care va prezenta situațiuni inexacte sau false, va fi condamnat la 6 luni — 2 ani închisoare și la amendă dela 10.000 — 50.000 lei, iar în caz de recidivă și cu interzicerea de a mai vinde arme.

CAP. V.

Sanctiuni și competența instanțelor de judecată**§ 1. Sanctiuni**

Art. 32. — Acel în al cărui domiciliu se va găsi arme, fără a avea permisul de a le posedă; acel care, având permis de a posedă armă, se va găsi cu armă asupra sa, în afară de domiciliul său, precum și acel care, neavând permis de a purtă armă, se va găsi cu armă asupra sa în orice loc, vor fi pedepsiți cu amendă dela 5.000—20.000 lei.

Această pedeapsă se va aplica și în caz când permisul nu mai eră valabil.

Se va aplica maximul pedepsei de mai sus în următoarele cazuri:

a) Dacă, având sau nu permis, individul s'a găsit purtând armă la o întrunire publică, în localul de alegeri sau al unei autorități publice;

b) Când cel care nu are permis de a posedă sau purtă arme a fost condamnat pentru delictе contra persoanei, săvârșite cu violență sau pentru violență și rezistență față de autoritate, sau se află sub urmărirea autorităților, pentru atari fapte, ori s'a găsit noaptea într'o locuință sau dependențele ei, unde s'a introdus fără voia stăpânului;

c) Când arma găsită asupra inculpatului va fi una din cele arătate la art. 4;

d) Acel care, după ce a fost condamnat printr'o hotărîre irevocabilă pentru vreuna din infracțiunile prevăzute de alineatele precedente, săvârșește din nou o infracțiune pedepsită de această lege, va fi condamnat cu închisoare dela 2—6 luni și cu o amendă dela 20.000—30.000 lei.

În toate cazurile prevăzute de acest articol, judecătorii vor dispune și confiscarea armei.

Art. 33. — Cel ce, având autorizație de a posedă sau purtă armă, a lăsat ca arma să ajungă în mâna unei persoane ce nu are autorizațiune, sau a unui minor sub 18 ani, se va pedepsi cu amendă dela 1.000—5.000 lei.

Aceeași pedeapsă se va aplica și acelui care ar da autorizațiunea sa.

Dacă armele aparținând societăților de tir, prevăzute în art. 12, au fost găsite în afară de localul acestor societăți, în mâna unei persoane ce nu are autorizațiune sau a unui minor sub 18 ani, societățile se vor pedepsi cu amendă civilă dela 10.000—30.000 lei.

Art. 34. — Acei însărcinați cu eliberarea certificatelor prevăzute la art. 16, 7, 15 și 16, vor fi pedepsiți cu amendă dela 5.000—20.000 lei și, în caz de recidivă, cu închisoarea dela 1 lună la 6 luni, când se va constata că au eliberat certificate nesincere.

§ 2. Competința instanțelor de judecată

Art. 35. — Infracțiunile prevăzute în această lege sunt de competența judecătorilor de ocol, cari vor judecă fără drept de opozițiune, dar cu drept de apel la tribunal în termen de 10 zile libere dela comunicarea cărții de judecată, când a fost pronunțată în lipsă, și dela pronunțare, când inculpatul a fost față.

Art. 36. — Tribunalul va pronunță hotărîrea fără drept de opoziție, însă cu drept de recurs în casație în termen de 10 zile.

Termenul de recurs va curge dela comunicare sau din ziua pronunțării, când inculpatul a fost prezinte.

CAP. VI.

Dispozițiuni tranzitorii și finale

Art. 37. — Persoanele cari, la data promulgării legii de față vor posedă arme, cu sau fără autorizare, sunt obligate ca, în termen de trei luni dela promulgarea legii, să le declare autorităților locale: notarilor în comunele rurale și comisarilor de circumscripție în orașe, cerând permisul necesar. Declarația va cuprinde numărul și felul armelor, precum și justificarea cauzei pentru care voește a le păstră sau utiliza.

Aceste autorități sunt datoare a formă tablouri cu numele tuturor declarațiilor, pe cari le vor înainta prefecturilor de județ sau de poliție, arătând în dreptul fiecărei persoane părerea sa, dacă trebuie să i se deă sau reînnoiească permisul.

Autoritățile în drept sunt obligate a se pronunță în termen de 3 luni asupra tuturor cererilor.

La expirarea acestui termen se va face cunoscut primăriilor și secțiunilor de poliție rezultatul celor hotărîte și un tablou cuprinzând numele tuturor aceloră căroră li s'a respins cererea va fi afișat la ușa fiecărei primării sau secțiuni de poliție. Data afișării se va constata prin proces-verbal.

Art. 38. — Cei nemulțumiți de hotărîrea autorității administrative au drept de apel la tribunalul civil, fără timbre, în termen de o lună dela data afișării tabloului; au obligațiunea însă, ca odată cu apelul să depună și armele la secțiunea de jandarmi sau la cea polițienească, sub luare de dovadă, în care se va stabili identitatea armelor și starea lor. Apelurile cari nu vor fi însoțite de această dovadă vor fi declarate nule. În apel va fi citată și autoritatea care a dat hotărîrea.

Procedura se va face din oficiu și hotărîrea tribunalului va fi definitivă.

Această hotărîre se va comunica prefectului județului sau de poliție, în circumscripția căruia domiciliază apelantul.

În caz de admiterea apelului, arma se va liberă de îndată proprietarului ei.

Art. 39. — Declarațiunea prevăzută de art. 37 de mai sus sunt obligate, a o face și persoanele cari posedă arme de vânatoare cu sau fără permis.

Art. 40. — Acei cari n'au făcut apel, sau al căror apel a fost declarat nul pentru motivul arătat la art. 38, sunt datorii a predă armele la autoritățile arătate în citatul articol, în termen de 15 zile dela respingerea cererii, a apelului sau a expirării termenului de apel.

Secțiunile de jandarmi și cele de poliție vor înainta prefecturilor respective aceste arme.

Proprietarii lor sunt în drept a le vinde, sub controlul prefecturii, comercianților de arme sau celor cari posed permise.

Cei ce nu se vor conforma acestei dispozițiuni vor fi pedepsiți conform art. 32 și li se vor confiscă și armele.

Aceeaș pedeapsă, precum și confiscarea armelor, se va aplica și celor cari n'au făcut declarațiunile prevăzute la art. 37 și 39.

Art. 41. — Armele confiscate în baza legii de față vor fi înaintate depozitului de munițiuni al corpului de armată respectiv. De asemenea vor fi înaintate depozitului de munițiuni și armele confiscate în baza dispozițiunilor codului penal.

Ministerul de Război nu va putea vinde nici într'un caz aceste arme la particulari, ci le va vinde la licitațiune numai comercianților de arme.

Acei cari vor fi făcut cunoscut autorităților existența unui depozit de arme ascunse, sau cari vor fi denunțat persoanele ce posedă sau poartă arme fără autorizațiunea respectivă, vor avea dreptul la $\frac{1}{3}$ din prețul rezultat prin vânzarea la licitație a armelor confiscate în urma denunțului ce l-au făcut.

Art. 42. — Muzeele publice nu sunt supuse declarațiunii de mai sus.

Art. 43. — Toate permisele date în baza art. 37 și următorii, se vor trece în registrul de autorizațiuni.

Art. 44. — În termen de 6 luni dela promulgarea legii, prefectii de județ și prefectii de poliție vor înainta comandamentului garnizoanei orașului de reședință și siguranței generale a Statului, tablouri de numărul persoanelor cari au fost autorizate a posedă arme, de acelea cari au dreptul de a purta arme, precum și de felul și numărul armelor ce au fost declarate și câte depuse. Aceste tablouri vor fi alcătuite de pe registrele respective.

Art. 45. — Orice dispozițiuni referitoare la regulamentul portului și vânzarea armelor, în timp de pace, pe întreg teritoriul țării, sunt și rămân abrogate.

Se abrogă patenta imperială din 24 Octomvrie 1852 în vigoare în Bucovina, precum și ordonanțele de aplicațiune a acestei patente.

Se abrogă deasemenea și legea No. 23 din 1883 în partea privitoare la portul armelor, precum și toate ordonanțele de aplicare.

Această lege s'a votat de Adunarea deputaților în ședința dela 17 Decemvrie 1924 și s'a adoptat cu unanimitate de *una sută două* voturi.

Vice-președinte, **Pompiliu Pisso**
(L. S. A. D.)

Secretar, **G. N. Orleanu**

Această lege s'a votat de Senat în ședința dela 18 Decemvrie 1924 și s'a adoptat cu majoritate de *șasezeci și opt* voturi contra *două*.

Vice-președinte, **Grigore D. Vasiliu**
(L. S. S.)

Secretar, **Sima Niculescu**

Promulgăm această lege și ordonăm ca ea să fie învestită cu sigiliul Statului și publicată în *Monitorul Oficial*,

Dat în București, la 19 Decemvrie 1924
(L. S. St.)

FERDINAND

Ministru de război
General de divizie **George Mărdărescu**

Ministrul justiției,
G. G. Mărzescu

No. 4. 109.

OFICIALE

DECIZIUNI

Prin deciziunea Ministerială No. 189/925 dată pe avizul Consiliului Permanent de vânătoare, s'a aprobat să se oprească vânătoarea epurilor, pe ziua de 15 Ianuarie 1925, în tot cuprinsul țării.

◆◆

Prin Deciziunea D-lui Ministru al Agricult. și Domeniilor No. 88164/924, dată pe avizul consiliului permanent de vânătoare, se aprobă să se aplice art. 35 din legea vânătoarei în tot coprinsul jud. Cojocna, pe ziua de 15 Decembrie 1924; adică, transportarea, vânzarea și cumpărarea vânatului și a blănurilor lor, să se facă cu un certificat de proveniența vânatului. Se exceptează la transport vânatul transportat de vânători când se întorc de la vânătoare și-l iau cu ei în acelaș tren.

◆◆

Prin Deciziunea D-lui Ministru al Agric. și Domeniilor No. 83154/924, se oprește, pe timp de 2 ani, cu începere de la 1 Ianuarie 1925, orice vânătoare pe teritoriul Comunei Mică-laca din Jud. Arad.

◆◆

Prin Deciziunea D-lui Ministru al Agricult. și Domeniilor No. 14389/924, dată pe avizul consiliului permanent de vânătoare, s'a aprobat cu începere de la 1 Decembrie 1924, ca în tot coprinsul jud. Ilfov și județele limitrofe, adică județele Vlașca, Dâmbovița, Prahova, Ialomița și Durostor, să se aplice art. 35 din legea vânatului adică să se facă cu un certificat de proveniența vânatului. Se exceptează vânătorii cari transportă vânatul împușcat la vânătoare.

◆◆

Prin Deciziunea Ministerială No. 12900/924 dată pe avizul Consiliului permanent de vânătoare, s'a aprobat:

1. În timp de 3 ani vânătoarea cerbilor și cerbilor-damă din toată țara să se limiteze numai de la 1 August până la 1 Noiembrie al fie-cărui an.

2. Să se oprească cu desăvârșire vânătoarea Caprelor negre pe timp de 2 ani, în tot județul Prahova, cu începere de la 20 Noiembrie 1924.

◆◆

Prin Deciziunea Ministerială No. 74445/924, dată pe avizul Consiliului permanent de vânătoare, se oprește vânătoarea iepurilor, în tot coprinsul Regiunii XII de vânătoare din Bucovina, cu începere de la 15 Ianuarie 1925.

◆◆

Prin Deciziunea D-lui Ministru al Agricult. și Domeniilor No. 16731/924, se prelungeste în mod excepțional valabilitatea permisului de vânătoare, port-arma și de câini, liberate de Prefecturile de județe în cursul anului 1924, până la 1 Februarie 1925.

◆◆

Prin Deciziunea Ministerială N. 75652/924 dată pe avizul Consiliului permanent de vânătoare în urma cererei Inspectorului de Vânătoare al județului Cojocna, s'a aprobat ca în tot județul Cojocna să se oprească pe timp de 2 ani, cu începere de la 15 Ianuarie 1925, vânătoarea cerbilor și capriorilor, însă cu dreptul pentru Minister de a da autorizațiuni pe anumite teritorii, acolo unde starea vânatului permite și unde este în interesul selecționării, dreptul de a împușca un număr anumit de acest vânat

PUBLICAȚIUNI

COMUNA SÂNPETRU-GERMAN

PUBLICAȚIUNE

În baza hotărârei No. 46/1924 a reprezentanței comunale Sânpetru-german, se publică arândarea dreptului de vânătoare, pe terenurile din raionul comunei Sânpetru-german cu o suprafață de 4964 jughere cadastrale, care va avea loc la 25 Ianuarie 1925, oarele 1/2, 12 a. m., în biroul primăriei comunale, pe timp de 6 ani, adică dela 1 Februarie 1925, până la 31 Ianuarie 1930, pe lângă licitațiunea publică orală.

Prețul de arândare este de Lei 1000 anual. Suma dela care începe concurența.

Doritorii se vor prezenta în suszisa zi în oficiul Primăriei, însoțiți de o garanție de 10% și de autorizația ministerului, respectiv, conform art. 13 din Legea pentru P. V.

Sânpetru-german, la 29 Noemvrie 1924.

Indiscifrabil

NOTAR COMUNAL

Peter Bereny
II PRIMAR COMUNAL

No. 1736/1924

PRIMĂRIA COMUNEI DUMITREȘTI

JUDEȚUL RÂMNICUL-SĂRAT

PUBLICAȚIUNE

Conform art. 8 din legea pentru protecția vânătorului și regulamentul vânătoarei, se aduce la cunoștința generală că în ziua de 11 Ianuarie 1925, oarele 10 a. m. se va ține licitație publică în biroul acestei primării pentru arândarea în bloc sau în parte a dreptului de vânat pe islazurile comunale ale acestei comune și pe terenurile locuitorilor satelor: Dumitreștii-de-Sus, Dumitreștii-de-Jos, Blidari, Poenița, Lăstuni, Motnău,

CORESPONDENȚE

«IERMALAI» Cu mulțumiri pentru articolul trimis, însă, neintrând în obiceiurile noastre anonimatul, vă rugăm ca pe viitor să ne dați adevăratul nume; altfel nu vom mai publica nimic, chiar dacă ar fi scrise de I. Turghenief.

♦ SOCIETATEA DE VĂNĂTOARE «FULGA». - T. SEVERIN. — Vă confirmăm primirea sumei de lei 450 abonamentul societății pe anii 1923 și 1924.

♦ U. GENTILLINI.—CONSTANȚA. — Am primit suma de lei 240 taxa de înscriere ca membru aderent și abonamentul pe 1925.

♦ C. HAGI PANTELE.—TELEORMAN. — Vă confirmăm primirea sumei de lei 300 abonamentul D-v. la revistă pe anii 1924 și 1925.

♦ S. SCALEȚCHI DIN FRĂSINEȘTI (BASARABIA)—Am primit suma de lei 200 plata abonamentului D-v. pe 1924 și aconto pentru abonamentul pe 1925.

♦ GH. PANFIL.—DOROHOI, Vă confirmăm primirea sumei de lei 210 taxa de înscriere ca membru activ, cotizația pe 1923 și 1915 precum și un statut al Uniunii ce vi s'a expedit. Suntem în așteptarea plății și abonamentului.

♦ I. SCĂRLĂTESCU.—CÂMPINA. — Am primit abonamentul D-v. pe anul 1925.

♦ IOAN BUTTA—FELMER. — Am primit 100 lei ca aconto din abonamentul D-v. pe 1925. Vă rugăm a ne înainta și restul de 100 lei.

♦ D. A. CANGHELARIS.—PLOEȘTI. — Am primit lei 200 abonamentul pe 1925.

♦ ENACHE ECONOMIDIS.—PLOEȘTI. — Am primit 200 lei abonamentul D-v. pe 1925.

♦ SOCIETATEA VĂNĂTORILOR «ȚAPUL» DIN ORHEI. — Vă

Biceștii-de-Sus și Biceștii-de-Jos, în suprafața totală de circa 3.080 hectare.

Arândarea se va face pe termen de 5 ani, cu începere dela aprobarea rezultatului licitațiunii, iar prețul arendeii este de lei 0,40 bani hectarul, suma de la care începe concurența.

Aceste terenuri formând 15 trupuri, se pot arândă și în parte la 15 concurenți vânători.

Vor fi admiși la licitațiune numai concurenții cari vor întruni condițiunile prevăzute în legea protecției vânătorului și cele prevăzute în ordinul circular No. 492/922 al Ministerului de Domenii, Direcția Vânătoarei, publicată în *Monitorul Oficial* No. 6/922, având și garanția legală de 10%

PREȘEDINTELE COMISIEI ÎNTERIMARE,

Iancu Roșca.

NOTAR,

Alexandru Stămilescu.

No. 1.614

1924, Decemvrie 5.

♦ ♦
AVIS

PENTRU MEMBRII „UNIUNEI“

Numărul viitor, pentru Ianuarie 1925, va fi expedit abonatiilor noastrei „CONTRA RAMBURS“, așa cum s'a făcut și pentru anul 1924. Membrii „Uniunii“, au putut aprecia în trecut ușurința cu care s'au pus în curent cu plățile, prin acest sistem de expediție, și ne vor fi recunoscători pentru acest efort al administrației noastre. Suma cu care va fi grevat rambursul fiecărui abonat, va consta din restanțele sale eventuale de plată față de „Uniune“, plus abonamentul pe 1925, care este, precum se știe, de 200 Lei.

confirmăm primirea sumei de 400 lei, abonamentul la revistă pe 1925. Abonamentul pe 1924 este tot 400 lei.

♦ ȘCOALA INFERIOARĂ SILVICĂ A FOND. BIS. ORT. ROM. DIN RĂDĂUȚI. — Am primit suma de lei 100 abonamentul pe 1924.

♦ GRIDAN NICOLAE DIN COM. BERIU, JUD. HUNEDOARA. — Am primit lei 100 ca aconto din abonamentul pe 1925. V'am înscris ca membru aderent. Rog a ne mai trimite restul de lei 100 pentru achitarea abonamentului, lei 40 taxa de înscriere și lei 10 pentru un exemplar din statutul Uniunii pe care îl ați cerut.

♦ ILIE STOICHIȚIA DIN MERGHINDEAL. — Am primit lei 100 ca aconto din abonamentul la revistă pe 1925. Rog a mai trimite și restul de 100 lei, plus taxa de înscriere de lei 40 ca membru aderent.

♦ VANGHELIE TOPRICEANU DIN CINCUL MARE ȘI I. TRIGONI DIN CONSTANȚA. — Am primit dela fiecare câte 100 lei abonamentul D-v. pe anul 1924.

♦ IOAN POPESCU—REGHINUL SĂSESC.—Am primit lei 300 abonamentul D-v. pe 1924 și 1925.

♦ I. PARSAN—PLOEȘTI — Am primit plata abonamentului D-v. pe 1924 și 1925.

♦ INGINER IOSIF GOMBOSSY.—BAIA-MARE. — Am primit lei 340 ce reprezintă taxa de înscriere și abonamentul pe 1924 și 1925.

♦ CONTELE G. WASSILKO-SERECKI DIN CERNĂUȚI. — Vă confirmăm primirea sumei de lei 350 ce reprezintă taxa de înscriere ca membru activ, cotizația anuală și abonamentul pe 1925.

♦ BEJAN SIMION—VAMA SULINA. — Am primit 350 lei taxa de înscriere ca membru activ, cotizația și abonamentul pe 1925.

Avis

Următorilor domni abonați cari, cu toate repețitele noastre cereri și publicațiuni — unii au fost vizitați chiar acasă de către încasatorii noștri, însă în zadar — n'au achitat încă sumele ce ne dătoresc, li se suprimă abonamentul pe anul 1925.

Nr. corent	Numele și Pronumele	Strada și No.	Suma de plată	Nr. corent	Numele și Pronumele	Strada și No.	Suma de plată
CAPITALA				11	D. Romano	G-ral Lecca 14	150
1	Jean C. Buiuc	Lăzureanu 12	150	12	Const Sghibartz	{ Restaurant Chateaubriand	150
2	Nicolae Cosacescu	Sf. Ștefan 33	150	13	Tiberiu Teodorescu	{ Soseaua Kiselef	150
3	M. Caragioni	Rondă 8	150	14	D Teodosiu	{ Dr. Felix 55	150
4	Lt. Al. Diaconescu	Sos. Herăstrău 89	150	15	Voicu Vasilescu	{ Florilor 3	150
5	Stelian Georgescu	Epurilor 43	150	16	Paul Voegel	{ Prelungirea Griviței 5	150
6	Eug. Gunesch	Maica Domn. 77	150	17	Paciola Giovani	Arionoaiei 27	150
7	T. Pașcanu	Ing. Hârjeu 12	150	18	Gh. Marinescu	Spl. Bolintineanu 33	150
8	I. Popescu	Dr. Iatropol 15	150	19	N. Bildirescu	Fetețelor 22	150
9	Gh. Pitișteanu	Bulev. Pake 8	150			Oeres 17	100
10	Petre Rădulescu	G-ral Cernat 22	150			Zorilor 1	150
PROVINCIA				43	Klepp Valentin	Lipova	150
1	Afenduli C.	Galați	150	44	Lazari Spiro	Galați	150
2	Alexandrescu V.	"	150	45	Lecca G.	Iași	150
3	" Anastasie	"	150	46	Löv Emil	Alba Iulia	150
4	Antonescu Adam	"	150	47	Marinescu I.	Călărași	150
5	Bürger L.	Alba Iulia	150	48	Muhlstein L. A.	Galați	150
6	Borza Nichifor	"	150	49	Marinescu Gh.	Ploești	150
7	Burbea I.	Galați	150	50	Manolescu A.	Craiova	150
8	Bondulescu Iordan	Călărași	150	51	Metzulescu A. Dr.	"	150
9	Dr. N. Becescu Colonel	Alba Iulia	100	52	Mihailov Anatol	Chișinău	150
10	Birnescu A.	Craiova	150	53	Nicolau G. Șerban	Câmpina	150
11	Boghian N.	Galați	150	54	Negoescu Mitică	"	150
12	Bilca Gherasim	Boziaș	150	55	Nistor D.	Craiova	150
13	Cacara Matei	Galați	150	56	Oftez Gr.	Galați	150
14	Chiriacoșopol Em.	Galați	150	57	Petrino St.	"	150
15	Ciobea Vasile	"	150	58	Petrescu Anton	Brăila	150
16	Ciuntu Gr.	Galați	150	59	Panaiteșcu N. G.	Galați	150
17	Dămboreanu Gh.	Alba Iulia	150	60	Petrescu St.	Craiova	150
18	Dumitriu Ilie Sub-Lt.	R.-Vâlcea	150	61	Pascal I. T	Galați	150
19	Dominic Adria Dr.	Alba Iulia	150	62	Pascu Alexandru	"	150
20	Dall'Orso A.	Galați	200	63	Păun Ion	"	150
21	Dinescu N.	Târgoviște	150	64	Paul Anghel Dr.	Iași	150
22	Diaconescu Gr.	T.-Ocna	150	65	Puțulache Marin	Măcișeu	150
23	Diamandi Tell	Constanța	100	66	Pelaga Victor Sub-Locot.	R.-Vâlcea	150
24	Dragomir D.	Călărași	150	67	Râmniceanu Nicolae	Galați	150
25	Dumitriu Gh.	Lucăcești	150	68	Ribalschy Niculae	Iași	150
26	Dumitrescu Th.	Craiova	150	69	Rhein E.	Galați	200
27	Farcășeanu Robert	R.-Vâlcea	150	70	Rurah V. Inginer	"	200
28	Georgescu Mugur	Constanța	100	71	Stoianov C.	Chișinău	100
29	Georgevici B.	Galați	200	72	Ștefanovici G.	Calăfat	150
30	Gatoschi N.	Iași	150	73	Șandulian G. V.	Craiova	150
31	Gazi Gh.	Galați	200	74	Stoienescu Gh.	R.-Vâlcea	150
32	Gamulea N.	"	200	75	Scuțașu O.	"	150
33	Gonata Pietro	"	150	76	Suruceanu Th.	Chișinău	100
34	Horobeanu Ion	Domnești	150	77	Stroici C.	Dorohoi	150
35	Ianculescu I.	R.-Vâlcea	150	78	Timara I. Căpitan	Brăila	150
36	Ignatovici Dobre	Craiova	150	79	Țolleatos Gherasim	Galați	150
37	Isvorsky St.	Galați	150	80	Tatușescu A.	"	200
38	Iranovschi Ed.	Târgoviște	150	81	Vasilu V. Ghiță	Galați	200
39	Ionescu N.	Craiova	150	82	Vasilatos Gh.	"	200
40	Ionescu J.	Viișoara	150	83	Vitali Grigore	"	100
41	Körner Carol I.	Galați	150	84	Vanadoro Panait	"	150
42	Kristea Ghiță	"	150	85	Willibald Wilhelm Ing.	Sibiu	150

„HUBERTUS” F. W. PETRI & FII Alba-Iulia

— Sucursala București —

EN GROS: Splaiul Kogălniceanu No. 35

EN DETAIL: Lipscani-Noi No. 27 sub Grand Hotel

PENTRU BRANȘA:

FOTOGRAFICA:

Cele mai moderne aparate pentru FOTOGRAFI NEUE-SORLITZER-KAMERA-WERKE. Bogat asortiment de APARATE pentru AMATORI marca ERNE-MANN și alte noutăți:

LAMPI de MAGNESIUM AKTINO-FOTOMETER, APARATE VELOPHOT, MAȘINI de TĂIAT sticle și cartoane. Bogat depozit cu cele mai întrebuintate aparate fotografice.

DE VÂNĂTOARE:

ARME NOVOTNI și BELGIENE, PI-STOALE WALTER și mărci SPANIOLE, CARTUȘE pline și goale.

ARME de salon „FLOBERT” și de aer comprimat.

GHETE pentru VÂNĂTORI și originalele GOELSER.

Complex asortiment cu cele mai uzitate articole.

DE CINEMA:

NOUA MAȘINĂ de TEATRU A. E. G. MAȘINI de PROECȚIUNE A. E. G. pentru Universități și școli cu mecanism de oprire.

Diverse APARATE de PROECȚIUNE. APARATE pentru saloane și case particulare.

TRANSFORMATOR „REFORV” pentru curent alternativ și polifazic. Instalații complete de TEATRU-CINEMA.

CELEBRELE CARTUȘE

ORIGINALE ROTTWEIL

„WEIDMANNNSHEIL”

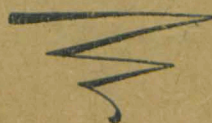
SE GĂSESC NUMAI LA „UNIUNE”

INCĂRCATE, FĂRĂ ALICE . . LEI 6.50 BUC.

INCĂRCATE COMPLECT, NEGRÉ „ 7.50 „

INCĂRCATE COMPLECT, ROȘII . „ 8.— „

N'a mai rămas decât calibrul 16.

Pentru Regenerarea Sângelui la Vânat

Vânat viu pentru Creștere și pentru Improspătarea sângelui

Cerbi nobili, Cerbi Dama și Cerbi Shicka, Căprioare, Mistreți, iepuri de câmp și de pădure, Fazani comuni, cu banda albă și regali, Potârnicși, Lapini sălbateci, Cocoși de mesteacăn și Cocoși de munte, precum și toate celelalte specii de vânat și păsări de lux, ca lebede și rațe japoneze, Fazani aurii, argintii și de Amherst, Păuni, Păsări de rasă, Găini, Rațe și Gâște.

Ouă de Fazani și de Păsări de Rasă pentru Clocit

Aparate de clocit (clocitori), Instalații de curți de păsări, etc. oferă în calitate superioară cea mai veche și cea mai mare Firmă din această branșă:

Eduard Mayer, Wildexport, Wiener-Neustadt (Austria)

(La orice corespondență rugăm să se atașeze 20 Lei pentru răspuns. — Corespondență în limba germană, franceză și engleză)

Afară de aceasta mai cumpărăm: orice cantitate de bufnițe vii, tinere sau bătrâne, vidre, pui de urs, lupi, pisici sălbatice, jderi mari, vulturi, șoimi, stârci, cocori și berze negre, și rugăm să ni se facă oferte

Wilhelm Scherg & C-ie Brașov

Fabricile de postav, țesături de mode și tricotate
din Brașov

FONDAT IN 1823 — TELEFON No. 14, 706

Produse de prima calitate în:

Stofe de mode
pentru bărbați și dame

Postavuri fine și de comerț

Postavuri de uniforme
:: Ofițeri și sporturi ::

:: Cuverturi și păaturi ::

Fabrica:

STRADA FABRICEI No. 2

Magazia:

PIAȚA LIBERTĂȚII

SIGMUND PRAGER

Casa fondată în 1854

București, Calea Victoriei No. 11

Furnisorul
Curtei Regale

Cel mai vechiu magazin din țară cu

Marca Depusă

Articole de vânătoare și sport

CATALOG SPECIAL GRATUIT LA CERERE

Specialități:

Confecțiuni de sport, Impermeabile Burberrys, Haine de Piele
Incălțăminte pentru toate sporturile
Blănării, Stofe englezești, Pălării

„Dâmbovița”

Societate Anonimă Română
pentru fabricarea Cimentului

PORTLAND

Fabrica de ciment în Gara Fieni
Birou în Str. Marconi 3, București

Telefon 57/75

Ghete de munte

Pentru doamnă, mărimea 38, de la celebra casă specială

E. Rid & Sohn München

Cusătură triplă de mână, impermeabilitate absolută, cuie forjate de mână, garnitură de Loden, în stare nouă,

De vânzare

85 Franci elvețieni

A se adresa la: D-na Procopie Dumitrescu, Str. Oltarului, 6 (Biserica Sf. Silvestru). Loco.

De vânzare Armă Mannlicher—Schönauer

— Cal. 9,5 împreună cu 200 cartușe —

Prevăzută cu lunetă Kables 4 X.

Tir de o precizie extraordinară.

— Prețul după învoială —

A se adresa la revista.

Anunțiu

Vânătorul Schappert, cu domiciliul la Principele G. Valentin Bibescu, com. Moșoia, caută un loc pentru fiul său, ca:

— Paznic și Vânător —

la o proprietate particulară.

A se adresa: **Str. Robert de Flers No. 6. Loco.**

Loc rezervat pentru reclame

Loc rezervat pentru reclame.

Subst. =
Ioan Jăgărescu
Batalion. 4 Vânători de Munte

Predeal

-judet Braşov

PREȚUL UNUI EXEMPLAR 10 LEI
PREȚUL UNUI NUMĂR VECHIU 20 LEI
